

Lai ēku vecpilsētā saglābtu

Novada dome pēc būvvaldes lēmuma ēkai Kuldīgā, Baznīcas ielā 34, noteikusi aizvietotājizpildi*, un tas darīts tamdēļ, lai namu iekonservētu. Līdz šim tur darbojās biedrība Kurzemes kultūras mantojuma centrs „Kūrava.”

Četrus īpašnieku dzīvojamā māja Kuldīgā, Baznīcas ielā 34, ko pazīstam kā Kūravas namu, ir sliktā stāvoklī. Tā steidzami jāizpēta, lai redzētu, kas darāms tūdaļ. Tā nolēmusi pašvaldība.

Šis nav pirmais tāds gadījums – tā bijis arī ar ēkām Skolas ielā 2 un Liepājas ielā 37.

Pašvaldības jurists Uģis Gauja deputātiem skaidroja: „Ēku izmantot ir aizliegts – tā ir sliktā stāvoklī. No pašvaldības līdzfinansējuma programmas namā ieguldīti vairāk nekā 26 tūkstoši eiro. Aizvietotājizpilde vajadzīga – vairāk gaidīt nevar, jo steidzīgi vajadzīgs tehniskais apsekojums, lai redzētu, kas darāms nekavējoties.”

Būvinspektore Iveta Heidenā pastāstīja, ka būvatļauja tika izdota uzņēmumam, kura būvkomersantu reģistrā vairs nav, tāpēc darbs apturēts: „Konstatējām, ka jau izbūvētās konstrukcijas ir sliktā stāvoklī. Jumts nebija atbilstoši iekonservēts. Tas nozīmē, ka īpašnieki nav saglabājuši tās vērtības, kurās pašvaldība ieguldījusi naudu.

Uzrakstījām atzinumu un īpašniekiem uzdevām ēku iekonservēt, lai saglābtu atjaunotās konstrukcijas. Bet tas nav izdarīts.”

Uz sēdi bija uzaicināta viena no īpašniecēm, biedrības vadītāja Ina Celitāne (pavisam ir četri). Viņa deputātiem skaidroja, ka par bēdīgo situāciju uzzinājusi tikai tad, kad gatavots jumta restaurācijas plāns: „Pašvaldības naudu izmantojām tam, lai atjaunotu jumtu. Mūsu plāns bija pakāpeniski visu salabot. Bija paredzēti vairāki projekti, kuros iegūt finansējumu, taču pandēmijas dēļ viss apstājās. Nedomāju, ka tikai man vienai par to ir rūpe. Iesaistīti ir visi, jo ēkas saturs ir kultūra. Es Kūravu vadu 30 gadus, esam tur rīkojuši daudz pasākumu. Kā īpašniece esmu gatava jebkurām sarunām, jo kultūras mantojums Kuldīgas novadam ir ļoti

■ Pērn janvārī būvvalde nolēma, ka dzīvojamās mājas kopīpašniekiem līdz 1. maijam jāiesniedz konservācijas projekts.

■ Tika uzdots ēku iekonservēt līdz 1. augustam.

■ Tas netika izpildīts, un oktobrī būvvalde kopīpašniekiem nosūtīja brīdinājumu.

■ Decembrī domē pieņemts lēmums par aizvietotājizpildi.

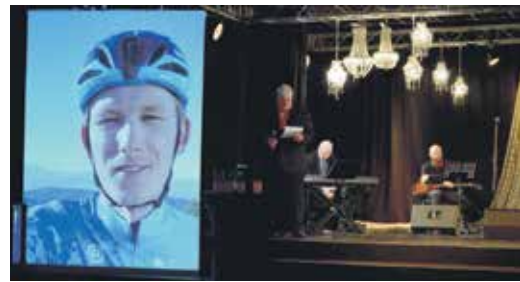
svarīgs.” Deputāti norādīja, ka tās ir divas atšķirīgas lietas: tagad tiek runāts par ēkas glābšanu. I.Celitāne vēlreiz apstiprināja, ka sadarbībai ir gatava.

Būvvaldes vadītāja Jana Jākobsone uzskata, ka cita varianta nav – vajadzīga aizvietotājizpilde: „Taču tas nenozīmē, ka no īpašniekiem jāpietiesā nauda. Var būt tālāka vienošanās par sadarbību. Arī uzņēmējdarbības atbalsta komisijā šai ēkai pievērsta uzmanību, jo tā ir vecpilsētā un kritiskā stāvoklī.”

* Aizvietotājizpilde – juridisks termins. Vienkārši sakot, kāds dara cita vietā. Ja ir administratīvais akts, kas jāizpilda piespiedu kārtā, piemēram, jāsakārto grausts, bet tas netiek darīts, var noteikt piespiedu maksu, bet atsevišķos gadījumos aizvietotājizpildi.

Inta Jansone
Lailas Liepiņas foto

? **Apkure no janvāra – 95,17 eiro/MWh.**
Kāpēc tik daudz? ➔ 4. lpp.

12 kategorijās sumināti Kuldīgas novada **labākie sportisti.**

➔ 12.-13. lpp.

Velga Zaļaiskalns Amerikā: „Savus ikgadējos ārstu tālākizglītības kursus arī šogad nolēmu apvienot ar skaistāko nacionālo parku apceļošanu.” Lasiet, kā viņai gāja!

➔ 8.-9. lpp.

Azartspēles: neredzamā robeža starp izklaidi un slimību. Kā no atkarības tikt vaļā? Speciālistu ieteikumi. ➔ 10. lpp.

Dāvanu kaste pilsētā: daudz jautājumu. ➔ 2. lpp.

Ko jaunieši dara ziemas brīvlaikā. ➔ 5. lpp.

Otrdien, 10. janvārī:

- Rudbāržos pie Kamenītes.
- Jaunumi lauksaimniekiem.
- Vai pieaugušajiem vakaros ir, ko darīt?
- Policijas inspektore Sanda Dēvita.
- Pieredze ar ģimenes ārstiem.

ISSN 1407-9755

REDZĒJUMS

Kaste uzdod jautājumus

Dina Poriņa

„Pārtika no labdarības kastes Rātslaukumā pazūd dažās minūtēs! Nu, kā tad tā?” decembrī neizpratnē man jautāja kāda kuldīdzniece. „Skolotāj, bet kaste jau tukša...” klases audzinātājam sacīja daži bērni, kuri kopīgo ziedojumu sarakstu nokavējuši un ar dāvanām aizgājuši tikai mirkli vēlāk.

Ik dienu piepildāmo kasti ar uzrakstu *Ja tev šodien ir grūti, dāvāna tev* 2016. gadā pirmie zem Kuldīgas egles nolika Alternatīvās sākumskolas 3. klase, skolotāja Santa Reimane un idejas autors – Valtera tētis Andris Jūrmalis. Vēlāk tradīciju pārņēma visa V.Plūdoņa Kuldīgas vidusskola, kurā nu šie bērni mācās 9. klasē. Arī pērn Adventes laikā dažādas klases lika kastē vecāku gādāto pārtiku.

„Vai palīdzība tiek tiem, kuriem patiešām grūti, vai tiem, kuri izmanīgāki? Un vai par to vispār jādomā?”

Nolūks patiesi cēls: veidot izpratni, ka citiem klājas grūtāk, mācīt līdzcietību un došanas prieku. Mazā Elizabete Priedoliņa 2016. gadā videosīžētā sacīja: „Palīdzēsim visiem, kuriem nav, ko ēst, – lai viņi būtu labāki, lai nav jādara slikti darbi.”

Nevarēju iedomāties, ka šī kaste radīs tik daudz jautājumu. Kā tas nākas, ka tā iztukšojas zibenīgi? Vai palīdzība tiek tiem, kuriem patiešām grūti, vai tiem, kuri izmanīgāki, ik dienu deldē soliņus vai kuru nolūki nav godīgi? Vai viss kārtībā, ja bērni jautā, bet atbildi,

iespējams, nesaņem, jo sarunu tēma arī pieaugušajiem nav vienkārša? Vai došanas prieks ir īsts, ja pat skolotāju vidū jūtams rūgtums, ka ziedojumi var nenokļūt īstajās rokās? Un kuras rokas ir īstās? Un cik daudzām lietām vienās rokās jānonāk? Un vai par to vispār jādomā?

Pēc skolas un *Kurzemnieka* intereses pašvaldības policija ielūkojās videokamerās un secināja: skolēni ierodas noteiktā laikā un tūlīt pie kastes nāk cilvēki, dažkārt vieni un tie paši, kuri to gaida un pārtiku nes prom veselīgiem maisiem... Skaidrs, ka neviens negrasās ļaudis šķirot: pienākas tev vai ne. Bet policijas ziņās lasījām: dažu, kurš teicis, ka klājas grūti, nācies pamācīt, ka diez vai viss pienākas vienam – derētu ko atstāt arī citiem. Varētu jautāt: bet vai ir labi, ka kasti redz novērošanas kamerās. Tie, kas trūcīgi, nereti ir kautrīgi – varbūt nekad nepieies? Varbūt meklēt citu veidu, kurā palīdzība sasniedz konkrētus adresātus? Bet zinām, ka daudzi nenokļūst nekādos sarakstos un citādi var atbalstu nesaņemt. Varbūt tiešām rīkoties pēc principa: „Kad tu dosi dāvanas nabagiem, lai tava kreisā roka nezina, ko dara labā!” Dot un nemeklēt, kur paliek.

Skolas vadības pārstāve Sangrita Upeniece skaidro: „Bērniem mācām ziedot ar labām domām, uzsverot, ka paņems tas, kuram vajag. Ja kāds to izmanto, tas ir uz viņa sirdsapziņas. Tā bijis visus gadus. Bet vairāki mums teikuši paldies. Esam arī sprieduši, vai turpināt vai ko mainīt.”

Tradīcija ir vērtīga. Vai to mainīt vai saglabāt, ar vienu aci tomēr piekatot vai ne? Par vienu gan esmu pārliecināta: ar bērniem jārunā arī par neērtām tēmām. Dažkārt viņi ir gudrāki par mums. Man liktos: lai viņi kopā ar dāvanu devējiem vecākiem izlemj, kā sirds liek rīkoties.

TRĪS PAR VIENU

No 1. janvāra minimālā alga Latvijā ir 620 eiro līdzšinējo 500 vietā. Kā tas ietekmēs jūsu iestādes vai uzņēmuma budžetu?

JĀPIELIEK BŪS VISIEM

1. Inese Astaševska, Kuldīgas novada domes priekšsēde:

– Tā kā valsts budžets nav vēl pieņemts, arī mēs novadā strādājam ar tehnisko budžetu. Minimālās algas paaugstinājums ir liels – par 24%. Ar to rēķināties, un no janvāra obligātais paaugstinājums būs. Nevaram neņemt vērā to, ka vajadzēs algu celt arī tiem, kas iepriekš saņēma vairāk par minimālo. Taču pārējo darbinieku algām procentuāli tik lielu kāpumu nevarēsim atļauties, jo tādas naudas budžetā nav. Ievērojams sadārdzinājums ir daudzās jomās.

Kolēģu lēmumi citās pašvaldībās atšķiras. Daudzos novados līdz budžeta pieņemšanai atalgojums netiek mainīts. Dažos pielikta noteikta summa neatkarīgi no tā, cik liela alga bija iepriekš. Mēs izvēlējamies proporcionālu pielikumu. Pašlaik finanses izvērtējam

TĀ NAV ILGTERMIŅA POLITIKA

2. Juris Goldmanis, SIA *Ineses tortes* valdes pārstāvis:

– Mūsu uzņēmumā ir septiņi algoti darbinieki. Cilvēki ir svarīgākie, lai ražošana veiktos, tāpēc viņu nodrošināšana vienmēr bijusi prioritāte. Lai labi strādātu, jābūt labam atalgojumam. Droši vien Latvijā ir uzņēmumi, kur mazkvalificētais darbspēks saņem minimumu.

Tomēr nedomāju, ka straujā cenu pieauguma apstākļos minimālās algas palielināšana ir instruments, kas mazinās strādājošo nabadzību. 120 eiro pielikums uz papīra salīdzinājumā ar inflāciju nav nekas, tikai nodokļi lielāki. Tāpēc uzņēmējiem tas ir tikai bremsējošs faktors. Valdība spiež ar nodokļu palielinājumu tā vietā, lai nāktu

JĀPALIELINA NEAPLIEKAMĀS MINIMUMS

3. Silva Jeromanova-Maura, tehnikas un dārzkopības preču tirdzniecības uzņēmuma *Silva* īpašniece:

– Mūsu uzņēmuma minimālās algas paaugstināšana neietekmēs, jo jau iepriekš maksājām vairāk. Nosakot atalgojumu, nekad neesam vadījušies pēc valstī noteiktā minimuma. Tas jau nav reāli! Kurš gan šodien ar pilnu slodzi labi strādās par 500 vai turpmāk par 620 eiro uz papīra! Arī ukraiņi, kas ieradās, kad sākās karš Ukrainā, un atrada darbu pie mums, uzreiz saņēma atalgojumu, kas lielāks par minimālo.

Taču daudziem citiem pieaugs nodokļu slogs. Tāpēc šādu soli neuzskatu par risinājumu. Problēmas radīsies tur, kur vairs nevarēs strādāt pusslodzi. Daudzi tagad piepelnās vienā, otrā un vēl trešā darbavietā. Viņiem dzīve tikai pasliktināsies. Un ēnu ekonomika ar šādu rīcību noteikti netiks

gan ar deputātiem, gan pašvaldības iestādēm. Sagatavots projekts, ka ar janvāri pārējiem alga varētu tikt paaugstināta par 12–15%. Iepriekšējā domes sēdē apstiprināts jauns amatu katalogs, kas nosaka sistēmu, pēc kuras atalgojumu aprēķina pašvaldībā un tās iestādēs. Katras iestādes vadītājs savus darbiniekus ir izvērtējis un štatu sarakstus iesniedzis apstiprināšanai. Tie ir pārrunāti, vēl šonedēļ precizēsim, lai par janvāri var samaksāt.

Uzskatu, ka visi strādājošie pelnījuši vairāk. Diemžēl budžetā naudas nepietiek. Tāpēc cenšamies atbalstīt ar citiem līdzekļiem, piemēram, saglabājot veselības apdrošināšanu, dodot brīvpusdienas bērniem skolā līdz 12. klasei. Ja atteiktos no tā, tad līdzekļi algu celšanai būtu, tomēr uzskatām, ka šāds atspaidis jāsaņem visiem.

pretim apgrozījuma palielināšanai. Tā nav ilgtermiņa stratēģija, lai valstī veicinātu ekonomisko attīstību. Vajag uzņēmumiem dot instrumentus un iespējas, nevis spiest uz nodokļiem.

Līdzīgi kā citi uzņēmēji un Latvijas Darba devēju konfederācija uzskatu, ka valdībai trūkst ilgtermiņa skatījuma. Mazajiem uzņēmumiem nav viegli palielināt apgrozījumu, lai celtu algas. Bija kovids, un ne jau visi saņēma atbalstu. Iepriekš uzkrātie tauki krīzes laikā iztērēti, un tagad atkal nāk prasība celt algu. Tas ir diezgan liels spiediens. Ļoti iespējams, ka ēnu ekonomika pieaugs. Daudzi uzņēmēji, lai izdzīvotu, būs spiesti darbību pārkārtot: kaut ko samazināt, pāriet uz darba stundu likmi.

izskausta. Situācija var uzlaboties tad, ja tiks palielināts neapliekamais minimums. Tas ir teikts jau neskaitāmas reizes, bet nez kāpēc valdība nedzird. It kā jau tiek runāts un varbūt pat kaut kad solīts.

Būtībā ar minimālās algas celšanu deputāti un valdība nodrošina ienākumus paši sev – pie tās piesaistīts atalgojums, prēmijas un viss pārējais. Tātad tas izdevīgi lēmējiem pašiem, nevis iedzīvotājiem. Mūsu valstī, ja salīdzina ar citām, nodokļi procentuāli nav lieli. Summa aug tad, ja skatās, no kā tie veidojas. Lai es savam darba ņēmējam samaksātu 1000 eiro uz rokas, man vēl tikpat daudz jāatdod nodokļos. Kad skaidroju to jaunievēlētai deputātei, viņa izbrīnā iepleta acis – neesot aizdomājusies. Tāpēc maz cerību, ka tuvākajā laikā valstiskā līmenī situācija uzlabosies.

Daina Tafelberga

MANUPRĀT

Mentālās fotogrāfijas

Man kā fotogrāfei dažreiz gribas visu iemūžināt. Tomēr ne vienmēr tas ir iespējams un vajadzīgs. Cik bieži nav gadījies tā, ka ir brīnišķīgs skats, piemēram, kā salna gaismā mirguļo kā izbārstīti spīdumiņi, bet fotogrāfijā to fiksēt ir gandrīz neiespējami! Studējot citā pilsētā, pašlaik Liepājā, bieži iznāk braukt ar autobusu, un dažkārt māte Daba mūs pārsteidz ar visbrīnišķīgākajiem skatiem, kurus pa braucošā autobusa netīro logu iemūžināt

nevar. Tādos brīžos es uzņemu, kā pati tās nodēvēju, mentālās fotogrāfijas – atstājot atmiņā absolūti skaistos brīžus un izjūtas, kas tajā mirklī rodas. Šādas *bildes* saistītas ne tikai ar dabas skatiem vien – tādas ir arī situācijas un mirkli, kuri pārņem tā, ka nemaz neienāk prātā ideja tos fotografēt. Tādēļ uzskatu, ka labākā bilde ir tā, kura netika uzņemta, jo tad esmu bijusi klāt un to visu piedzīvojuši *tiešajā ēterā*.

Laura Vilerte

FOTOKOMENTĀRS

„Jaungada naktī pulksten divpadsmitos vajaga iet āliņģi ūdeni smelt, tas būs vins.”

P.Šmits. *Latviešu tautas ticējumi*

Kuldīdzniekiem bija iespēja pārbaudīt, vai ūdens, kas Jaungada naktī pulksten divpadsmitos bagātīgi līst no gaisa, ir vins.

Lailas Liepiņas teksts un foto

RUNĀ SPECIĀLISTS

Mērķis dod enerģiju

Dace Giela, psiholoģe Kuldīgā

Jaunais gads asociējas ar jaunu sākumu, kad daudzi apņemas personīgajā dzīvē vai karjerā kaut ko mainīt un uzlabot, izvirzot jaunus mērķus. Sākums parasti ir daudzsolis, bet ar laiku apņemšanās var noplakt – izpildīt ir grūtāk nekā nolemt, jo jādara kaut kas cits, jāmaina ierastais.

Kā apņemšanos noturēt visu gadu? Galvenie ir trīs nosacījumi: precīzi definēts mērķis, starts un finišs. Svarīga arī balva. Vajag, lai mērķi būtu konkrēti. Tāpēc vispirms vajadzētu apzināties iemeslu, kāpēc esat nolēmis to darīt, kāpēc jums to vajag. Lai apņemšanās neizplūstu, liela nozīme ir laika limitam. Jānosaka konkrēts datums, kad un ko sākt, kā arī kritēriji, pēc kuriem vērtēt, ka mērķis sasniegts. Jau sākumā vajadzētu padomāt arī par to, kādas būs patīkamās izjūtas

LASĪTĀJS NEMIERĀ

Bažas par piemiņas vietu

„Esmu neizpratnē par mūsu visu attieksmi pret Atbrīvošanas cīņu pieminekli Kuldīgā,” *Kurzemniekam* gada beigās atraststija arhitekts Aldis Orniņš.

„Kā zināms, 1935. gadā liktais pieminekļa pamats tika iekļauts Adatu fabrikas teritorijas labiekārtojumā. Jau vasarā pēc ēkas nodošanas ekspluatācijā, kad skvēra labiekārtojums ieguva paredzētās aprises, kļuva skaidrs, ka piemineklis nebūs galvenais telpas elements. Pieminekļa telpu šķērso tranzīta gājēju celiņi, zāliens paredzēts kā neplauta pļava, apstādījumi kā kusli žagari, pamata virsma atstāta netīrīta, nesakopta, stūri nodrupuši, Augusta Saulieša vārdi grūti salasāmi pieaugušajiem, kur nu vēl mazajiem pilsoņiem! Šo konceptu neizprotu.

Pieceja pamatam no Liepājas ielas puses izveidota haotiska, arhitektoniski neatrisināta. Vasarā centrālo pieeju pamatam aizšķērsoja atpūtas soliņš un pārvietojamās puķu kastes.”

Vēstuli komentēt lūdzām Kuldīgas attīstības aģentūras vadītājas vietniece Aigu Vanagu-Poriķi: „Piemiņas vieta tapusi būvprojektā par ēku atjaunošanu, pārbūvi un fasāžu restaurāciju Kalpaka ielā 2 un 4 un teritorijas labiekārtošanu Liepājas ielā 39. To izstrādājis *Zaigas Gailis*

pēc tam. Sev par sasniegumiem var pat noteikt kādu balvu.

Lai saistību apziņu nostiprinātu, apņemšanos var uzrakstīt uz papīra un nolikt redzamā vietā, ierakstīt plānotajā vai uzlikt datoram uz ekrāna, lai ielūkotos katru dienu. Tas būs labi uzskatāms atgādinājums un uzmuntrinājums, ka jūs taču vēlaties šogad sasniegt konkrētu mērķi. Motivācija pieaugs tad, ja tiks pierakstīti arī iemesli, kāpēc tāda apņemšanās izvirzīta, kādi būs pozitīvie ieguvumi. Vēl noderēs uzrakstīt pretējo – kā apņemšanās zaudējums sāpīnās un mērķa nesasniegšana ietekmēs pašapziņu. Uzmundrinoši darbojas kolāžas vai vizualizācijas. Tām var izmantot izgriezumus no žurnāliem, attēlus vai vecas fotogrāfijas, no tām salīmējot mērķi, kāds tas izskatās. Arī to novieto redzamā vietā, lai biežāk uzlūkotu un atcerētos.

Dažkārt gadās ārēji apstākļi, kas apņemšanos vājina. Piemēram, cilvēks nolēmis noteiktā laikā regulāri skriet, bet kādā rītā ārā list lietus vai pūš vējš. Nav jau patīkami. Cilvēks bieži vien meklē iemeslus, kāpēc kaut ko nedarīt. Tos vienmēr var atrast. Taču tos var atspēkot ar ieguvumiem. Labāk meklēt nevis iemeslus, bet kaut vienu ieguvumu, lai slinkumu, nepatīku pārvarētu.

Laba motivācija ir sevis paslavēšana. Ik rītu pie spoguļa var pateikt pašam komplimentu. Uzturēt ticību sev un spējām palīdz afirmācija – pozitīvi apgalvojumi, kas uzlabo skatījumu uz pašu un dzīvē notiekošo. Tie jāizsaka ta-

gadnes formā tā, it kā jau tas būtu noticis un sasniegts. Afirmācija gan nav panākumu atslēga – tā ir degviela tam gaisa kuģim ceļā uz zvaigznēm, kura stūrmanis esat jūs pats. Pozitīvie apgalvojumi vienmēr nes augļus.

Izpildīt apņemšanos palīdz gan gandarījums, gan materiāli ieguvumi. Dažkārt cilvēki cīnās ar kaitīgiem ieradumiem, kas bojā veselību, bezjēdzīgi iztērē laiku un iztukšo naudas maku. Varat pārēķināt, cik daudz naudas ietaupītu, ja no tiem atteiktos. Man bija kāds klients, ar kuru kopā izrēķinājām, cik naudas gadā viņi abi ar sievu nodedzina, tas ir, nosmēķē. Viņš bija ļoti pārsteigts, uzzinojot, ka par tādu summu būtu varējuši nopirkt automašīnu.

Ir lieli mērķi, kurus var sasniegt, ejot pa pakāpieniem, izvirzot mazākus apakšmērķus. Tā ar katru mazo uzvaru pār sevi krājam plusiņus, kas pārliecību par spēkiem stiprina. Novēlu nenozagt šo iespēju ar atrunām: „Šodien nav laika, nav naudas, nav spēka, tāpēc sāksim rīt.” Būsim pret sevi godīgi, necenšimies apšmāukt paši sevi!

Ja nu tomēr kaut kas neiznāk, jāatceras, ka neklūdās tikai tas, kurš neko nedara. Bet tāds arī neko nesasniedz. Tāpēc darīsim atkal no jauna, kaut pa maziem solīšiem, līdz sasniegsim lielo mērķi. Ja mērķa nav, iestājas rutīna, un viss sāk apnikt, cilvēks ieslīgst negācijās. Mērķis dod entuziasmu un enerģiju – cilvēkam kļūst interesanti, jo ir, par ko domāt.

nelabot un netīrīt, atstājot to neskartu kā oriģinālu un vēsturisku liecību.

Pamatni papildina labiekārtojums – to ieskauj astoņas ābelītes. Pavasarī tās ziedēs balti, krāšņiem ziediem, kas simbolizē latviešu strēlnieku sapni par brīvu Latviju, un rudenī tās būs klātas sarkaniem ābolīšiem, kas simbolizē augļus, ko strēlnieku pašreizējā varonība mums devusi. Apkārt paredzēta baltu ziedu pļava, kurā iestādītas baltas sīpolpuķes un iesēts pļavas ziedu maisījums. Pļavu paredzēts pļaut divreiz gadā.

Divas smagākās latviešu strēlnieku kaujas, kurās cīnījās 3. Kurzemes bataljons, bija Ziemassvētku un 1917. gada janvāra kauja. Strēlnieki cīnījās un krita lielā salā. Baltu ziedu pļava simbolizēs sniega klāto Ložmetējkalna apkārtni, kurā strēlnieki krita. Ziemā, kad pļavu klās pirmais sniegs, sarkanie ābolīši simbolizēs asins lāses sniegā.

Vairāki iedzīvotāji pašvaldībā ir vērsušies ar lūgumu izvērtēt teritoriju un pieminekļa nozīmi, piemiņas vietu. Pašvaldība plāno rīkot diskusiju speciālistiem un ieinteresētajiem par pašreizējo risinājumu un iespējamiem papildinājumiem, piemēram, sienu svecītēm, skaidrojumu un citiem.”

Inta Jansone

AKTUĀLAIS JAUTĀJUMS

Vai kādos valsts svētkos salūts, jūsuprāt, ir vajadzīgs?

Sigita Kronberga, mājsaimniece:

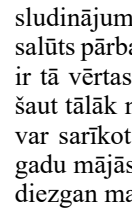
– Es neesmu simtprocentīgi ne *par*, ne *pret*, bet, ja cilvēkiem tas rada prieku, kāpēc ne? Lielākoties priecājas bērni. Kāpēc viņiem šo prieku neļaut? Vienmēr būs kāds, kam nepatiks. Par mājdzīvniekiem uzskatu: ja salūts ir saskaņots, saimniekam būtu jā-

paredz sunim tādi apstākļi, lai tas nenoklīst. Suņus taču pa nakti ārā nelaižam. Arī savus bērnus pa nakti ārā nelaižu. Sabīstas jau ne tikai suns, bet arī mazs bērns, taču uz to īso brīdi varam viņus savākt. Paši nekad salūtu neesam šāvuši, bet brālis gan to dara katrā Jaungadā. Skaistam salūtam jau vajag diezgan daudz naudas. Es jauno gadu sagaidīju mājās ar ģimeni. Pie loga noskatījāties kaimiņu salūtu. Bērni priecājas, un man bija prieks, ka viņiem prieks.

Ilze Braslavskā, mājsaimniece:

– Manuprāt, nav vajadzīgs. Tas rada lielu troksni, no kā baidās mājdzīvnieki. Arī man ir suns, un tas no sprādzienu trokšņiem baidās, arī no pērkonā. Noklīdis gan, paladies Dievam, salūta laikā nav. Skumji, ka nākamajā dienā feisbukā redzu tik daudzus sludinājumus par pazudušiem suņiem. Šogad lasīju, ka salūts pārbauda arī putnus. Vai tiešām pāris minūtes prieka ir tā vērtas? No vienas puses, skaisti, taču man prasītos šaut tālāk no apdzīvotām vietām. Varbūt tā vietā pilsētās var sarīkot lāzeru gaismas šovu vai ko citu. Mēs jauno gadu mājās Kurmālē sagaidījām mierīgi – tur šāvēju bija diezgan maz.

Ivo Danne, SIA *Cido* tehniķis no Rīgas:

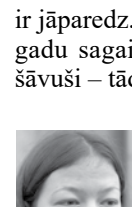
– Jaunajā gadā varbūt vajadzētu, bet Ziemassvētkos noteikti ne! Rīgā Jaungadā bija ļoti krāšņs salūts. Daudzi cilvēki tur domā, ka kādu pirotehnikas ražētāji vajadzētu izšaut arī Ziemassvētkos, bet to gan nesaprotu. Savus suņus tajā laikā pieskatām.

Pirotehniku esam šāvuši kādreiz arī paši. Izdevās forši, negadījumu nav bijis. Ražetes pārku bodītē Pļavniekos, bet divus gadus pircis neesmu: rindas pirms svētkiem ir milzīgas, cenas paceltas krietni augstāk.

Dāvids Skuška, skolnieks:

– Man šķiet, ka vajadzīgs. Ar salūtu svētki šķiet interesantāki un krāsaināki. Sludinājumus par pazudušiem mājdzīvniekiem redzējis esmu, bet par to ir atbildīgi saimnieki. Tāds salūts tiek šauts tikai vienu reizi gadā, un tas, ka suns varētu nobīties, ir jāparedz. Reizi gadā jau suņus varam savākt! Es jauno gadu sagaidīju mājās. Mēs pirotehniku nekad neesam šāvuši – tāda vēlme nav bijusi.

Roberta Romāne, kuldīdzniece:

– Nevajadzētu. Ja kāds vēlas, var izšaut pats par savu naudiņu, ne valsts. Priecājos, ka šogad nebija Kuldīgas organizētais salūts. Pati pirotehniku neesmu spridzinājusi, kaimiņi gan ir šāvuši. Biju klāt, kad vienreiz Kuldīgas svētkos salūts nogāja greizi.

Nezinu, kas bija par vainu: vai ražetes novietotas ne tā vai sagāzušās, vai vējš bija, taču šāvienu bija ļoti bīstami. Ražetes lidoja tuvu cilvēku pūlim.

Anna Tomševica, audzinātājas palīdzē:

– Protams, vajag! Salūts rada prieku! Tas bijis vienmēr – gadam beidzoties, tā jau ir tradīcija. Šogad skatījāties netālu no Kuldīgas vecā tilta. Pilsētā un Pārventā daudzi šāva paši: bija skaisti, bērniem patika. Mēs to darījusi neesam, un, ja gribētu, nemaz nezinātu, kur nopirkt. Pēc Jaungada gaisa piesārņojumu neesmu manījusi. Man šķiet, ka arī citus gadus mums salūts nav tik brangs, lai par to uztrauktos.

Amanda Gustovska
Jēkaba Aleksandra Krūmiņa foto

Augsts novērtējums par prasmīgu palīdzību

Zemessardzes 45. kaujas nodrošinājuma bataljona zemessargs Vjačeslavs Revins saņēmis Nacionālo bruņoto spēku komandiera goda rakstu par drošsirdīgu rīcību, pērn 15. oktobrī negadījumā Pelču pagastā glābjot cilvēka dzīvību. Tas noticis medību laikā – nepārredzamā vietā raidīts mednieka šāviens trāpījis cilvēkam.

Zemessardzes 4. Kurzemes brigādes komandieris pulkvedis Andris Rieksts, par dzīvības glābšanu apbalvotais zemessargs Vjačeslavs Revins, Zemessardzes 45. kaujas nodrošinājuma bataljona komandieris pulkvežleitnants Rinats Ažēns. Ierindā – bataljona štāba personālsastāvs.

EMOCIJAS JĀSAVALDA

V.Revins atceras: „Atrados netālu no ievainotā. Redzot, kas noticis, devu pavēli šaušanu pārtraukt un skrēju palīgā. Bija skaidrs, ka lieta nopietna. Šauta brūce jebkurā gadījumā uzskatāma par ļoti smagu traumu. Centos mazināt asiņošanu, līdz ieradās neatliekamā medicīniskā palīdzība. Viss beidzās laimīgi – tai pašā vakarā cietušais piezvanīja un apliecināja, ka ar viņu viss ir labi, pateica paldies.”

V.Revins uzsvēr: redzot, ka cilvēks sašauts, ir svarīgi savaldīt emocijas. „Es esmu beidzis Latvijas Lauksaimniecības universitātes Veterinārmedicīnas fakultāti, daudzus gadus strādāju par veterinārārstu, un no asinīm bail nav. Citus tas varbūt uztrauc, liedz situāciju izvērtēt aukstasinīgi un spēt palīdzēt.”

Zemessardzē apgūts paplašinātais pirmās palīdzības kurss. „Tajā ieliek stabilus zināšanu pamatus, izskata dažādus gadījumus, kas ļauj saprast, ko darīt un

arī ko tieši nedarīt.” V.Revins iesaka, kā nelaimes gadījumā rīkoties: „Jāizvērtē situācija un arī savas spējas: ja var savaldīt emocijas un rīkoties adekvāti, tad noteikti jāpalīdz. Nevienam nav bijis notiesāts par to, ka sniedz palīdzību, bet par to, ka atstāj bez palīdzības, gan ir.”

ZINĀT IR LABI

Zemessardzes 4. Kurzemes brigādes komandieris pulkvedis Andris Rieksts, pasniedzot augsto apbalvojumu, teica: „Esam lepnī, ka mūsu rindās ir tādi zemessargi kā Vjačeslavs Revins, kura izvēle rīkoties ir sniegusi iespēju otram dzīvot. Nekad nevaram zināt, kad var atgadīties nelaime. Tas bija ekstrēms gadījums, kas prasīja reaģēt ļoti ātri.” Zemessardzes 45. kaujas nodrošinājuma bataljona komandieris pulkvežleitnants Rinats Ažēns, apsveicot V.Revinu, sacīja: „Paldies, ka izmantoji pie mums iegūtās zināšanas un situācijā, kurā negaidīti

biji nonācis, neapjuki – pieņēmi pareizos lēmumus, kas glāba dzīvību.”

PAR DROŠĪBU UN NĀKOTNI

Vjačeslavs lēmumu iestāties Zemessardzē pieņēmis pēc tam, kad sācies Krievijas karš Ukrainā: „Latvijas neatkarība un brīvība jāargā ikvienam, un mana izvēle bija iestāties Zemessardzē.” Ikdienā V.Revins strādā Pārtikas drošības, dzīvnieku veselības un vides zinātniskā institūta *Bior* zivju audzētavas *Tome* Pelču filiālē: „Nodarbojos ar medicīnu, ārstēšanu, galvenokārt ar profilaksi. Strādājam, lai papildinātu dabas resursus, – zivis audzējam nevis ēšanai, bet tāpēc, lai laistu atpakaļ Ventā. Lai tās būtu arī mūsu bērniem.” Viņa ģimenē aug divi dēli (pieci un deviņi gadi), kurus jau tagad ļoti interesē tēta darbošanās Zemessardzē.

Lailas Liepiņas teksts un foto

Šogad apkure dārgāka

Neprognozējama šķeldas cenas kāpuma dēļ šomēnes atkal mainīts *Kuldīgas siltumtīklu (KS)* apkures tarifs – mājsaimniecībām tas palielināts par 10,72 eiro.

Jaunā maksa ir 95,17 eiro par megavatstundu līdzšinējo 73,73 eiro vietā. Mājsaimniecībām maksa par megavatstundu pieaugs par 10,72 eiro, jo daļu sadārdzinājuma kompensē valsts.

Kā norāda KS valdes priekšsēdis Andris Aniņš, vienīgās izmaiņas tarifā ir šķeldas cena. „Pavasārī un vasarā jau laikus iepirktais kurināmais par iepriekšējo cenu ļāva tarifu noturēt ievērojami zemāku nekā citviet Latvijā. Tagad uzkrājumi beigušies. Jaunajā gadā kurinām šķeldu, kas ikmēneša iepirkumos iegādāta rudenī, tādēļ cena jāceļ. Tomēr joprojām Kuldīgā būs viens no zemākajiem ekonomiski pamatotiem tarifiem gan Kurzēmē, gan Latvijā kopumā. Vērtējot elektrības cenu biržā, kā arī šķeldas cenu decembrī un prognozes šim gadam, ar piesardzīgu optimismu ceram apkures sezonas otrajā pusē maksu samazināt. Ļoti ceram, ka martā, aprīlī cena atkal būs zemāka.”

Apkures sezonu KS sāka ar 52,99 eiro MWh, bet oktobra vidū Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija apstiprināja jaunu maksu – 73,33 eiro līdz 30. aprīlim. Uzņēmuma finanšu direktore Ilze Immere skaidro, ka līdz ar energoresursu sadārdzinājumu komersanti drīkst paši noteikt maksas pieaugumu, kas saistīts ar kurināmā cenu, tarifā mainot tikai šo daļu. Tādējādi nav jāiesniedz regulatoram projekts, kura precizēšana un apstiprināšana prasa ilgu laiku, īpaši šajos apstākļos, kad maksu mainīt ir spiesti ļoti daudzi uzņēmumi. Pašu noteiktais tarifs mēnesi iepriekš jāizsludina *Latvijas Vēstnesī*. Jaunā maksa ir spēkā līdz 30. aprīlim, bet, mainoties kurināmā cenai, to var mainīt jau iepriekš.

Daina Tafelberga

Ligita Bergmane izvirzīta balvai

Labklājības ministrijas konkursā kategorijā *Labākais sociālais darbinieks sociālajā dienestā no Kuldīgas novada izvirzīta Ligita Bergmane*.

Viņa ar ģimenēm un bērniem darbojas Ēdolē, Gudeniekos un Alsungā, par sociālo darbinieci strādā kopš 2010. gada. Jau rakstījām, ka L.Bergmane arī rīko dažādas aktivitātes, piemēram, sociālo prasmju nodarbības sievietēm Alsungā. Katru gadu savos pagastos viņa organizē kopienas dāru, tā veicinot tuvāko pagastu ļaužu draudzību. Pagājušogad L.Bergmane vecākiem rīkoja atbalsta grupu *Sargeņģelis*, izglītojot par bērnu audzināšanu. Apbalvošana iecerēta martā.

Līdz 29. janvārim ikviens var nobalstot interneta vietnē: www.visidati.lv/aptauja/1938589296.

Inta Jansone

Laba ideja – mainīties

Turlavas kultūras namā četras dienas – no 10. līdz 13. janvārim – notiks pasākums *Atver skapi*.

Tajā varēs mainīties, dalīties ar drēbēm, apaviem un citām mantām, kas pašam vairs neder vai nav vajadzīgas, bet kādam var lieti noderēt. To var darīt katru dienu no 10.00, bet 10. janvārī līdz 18.30, 11. janvārī līdz 16.00, 12. janvārī līdz 17.00, 13. janvārī līdz 14.00. Vairāk informācijas pa tālr. 26263960 (Zandai).

POLICIJAS ZIŅAS

Sodu saņem abi

Stāsta Valsts policijas Kurzemes reģiona pārvaldes vecākā speciāliste Madara Serņova.

No 29. decembra līdz 4. janvārim Kuldīgas iecirknī notikumu maz, jaunais gads sagaidīts mierīgi. Ceļu satiksmē reģistrēti četri negadījumi, trijos no tiem notikusi sadursme ar meža dzīvniekiem, bet vienā automašīna nobraukusi no ceļa. Vēl vienā gadījumā uzbraukts stāvošam transportlīdzeklim un autovadītāji vienojušies. Pie stūres reibumā pieķerts velosipēdists: 2. janvārī 13.40 vīrietis ar divriteni Kuldīgā pa Stendes ielu brauca 1,26 promiņu reibumā.

Sākti divi administratīvā pārkāpuma procesi par sīko huligānismu. Naktī uz 4. janvāri ap pusčetriem Vārmē kādās mājās noticis ģimenes konflikts. Policisti sastapa sievieti, kura izsauca policiju, un dzīvesbiedru. Abi dzeršanas laikā sastrīdējušies. Skaļais konflikts traucējis naktsmieru pārējiem. Pēc sievietes stāstītā policiju viņa izsaukusi, cerot, ka tā vīrs tiks sodīts par apvainojumiem. Taču sodu saņēma abi, jo bija reibumā, bļausījās, citiem traucēja naktsmieru un pārkāpa uzvedības normas. Sievietei konstatēta 1,63 promiles, vīrietim – 1,99. Likums par sīko huligānismu paredz 70–500 eiro sodu, un abi vārmenieki katrs saņēma minimālo.

Pierakstījusi Daina Tafelberga

NO MEDIĶU IKDIENAS

Sagriežot rokas, grib pierādīt mīlestību

Par notikumiem stāsta Kuldīgas slimnīcas uzņemšanas nodaļas vadītāja Svetlana Serpāne.

29. decembris. Pacientu mazāk, nekā ierasts. Krītot uz slidenām ietvēm, daži guvuši traumu: galvas sasitumu, apakšdelma lūzumu. Vairākiem ir vīrusu saslimšana.

30. decembris. Dažādas traumas: kaulu lūzumi, automašīnas durvīs iespiests pirksts, bērns, nokrītot no krēsla, sasitis galvu. Palīdzība sniegta vairākiem vecākiem cilvēkiem, arī no aprūpes centriem. Bērniem turpinās elpceļu infekcija.

31. decembris. Pacienti ir visu dienu, bet bez smagiem gadījumiem. Lielākoties saasinājusies hroniska saslimšana: gastrīts, bronhīts. Vairākiem ir sasitumi, lūzumi. Viena sieviete stacionāra ar poītes lūzumu. Pie pediatra bijuši septiņi bērni ar augstu temperatūru, klepu.

1. janvāris. Visu dienu ierodas pacienti ar hronisku slimību saasinājumu. Vairākiem ir traumas, citiem sāp vēders.

2. janvāris. Daudz pacientu ar ģimenes ārstu nosūtījumu, viņi tiek sūtīti uz stacionāru, jo vājag pamatīgāku izmeklēšanu. Diviem ir pozitīvs kovidā tests. Vairākiem paaugstināts asinsspiediens. Daži guvuši traumas. Kopumā nodaļā bijuši 46 pacienti.

3. janvāris. Divus gadus vecs bērniņš, krītot no dīvāna, lauzis atslēgas kaulu. Diviem atkal ir pozitīvs kovidā tests – viņus pārvedam uz citu stacionāru. Ierodas vairāki pacienti, kuriem saslimšana sākusies jau gadumijā.

4. janvāris. Pacientu daudz. Vairākiem ir traumas, arī brūces. Vīrietis alkohola reibumā pats sev ar nazi sagriežis abu roku apakšdelmus, tā pierādot savu mīlestību. Sešiem bērniem ir paaugstināta temperatūra un klepus. Daudzi vecāki cilvēki atsūtīti no ģimenes ārsta un nākuši arī paši, jo saasinājusies hroniska saslimšana.

Pierakstījusi Inta Jansone

Ziemas brīvlaiks – raibs un bagātīgs

Jauniešu centros Kuldīgā, Skrundā un pagastos laiks tiek pavadīts aktīvi arī skolēnu ziemas brīvlaikā. Līdz Jaungadam neatņemama ir piparkūku cepšana, gada pirmajā nedēļā organizētas citas radošas un sportiskas nodarbes.

PIEKTDIENĀS IR VAIRĀK

Jauniešu darba organizatori gan atzīst, ka brīvlaikos apmeklētība vienmēr samazinās. Biežāk pusaudži nākot piektdienās pēc skolas, lai atpūstos, būtu ar draugiem, uzspēlētu kādu spēli.

Skrundā reizi nedēļā tiek rīkots izbrauciens pie Nīkrāces jauniešiem, ikdienā notiek tematiski pasākumi ar vēlajiem vakariem piektdienās, kad jauniešu centrā interesenti uzturas līdz pat 21.00. Stāsta jauniešu speciāliste Sintija Kampara: „Šīs nedēļas beigās plānots doties uz Kuldīgu, kur varēs uzzināt par apmaiņas braucieniem. Varēs arī dalīties savā pieredzē.” Radošās darbnīcas notiek katru nedēļu: „Ziemassvētkos bija kulinārijas nodarbība. Taisījām arī stresa bumbiņas, eglīšu rotājumus no pašu

lasītiem dabas materiāliem, ar ko izrotājām eglīti. Vēl dedzinām koku, taisām magnētiņus, krūžu paliktnišus.” Lielāka interese esot par vēlajiem vakariem piektdienās: „Tie ir apmeklēti, tad nodrošinām autobusu Nīkrāces jauniešiem, kuri atbrauc ciemos. Lielākais skaits līdz šim bijis no 25 līdz 30. Brīvlaikā nāk līdz 20 bērniem.”

Kuldīgas jauniešu mājā katrā ziemas brīvlaikā pusaudži no 13 gadiem aicināti piedalīties darbnīcās, stāsta bērnu un jauniešu centra pasākumu organizatore Inta Bērziņa: „Rīkošanā iesaistās mūsu atsaucīgie pedagogi, kuri daudz ko izdomā: sportojam, zīmējam, taisām kartītes, darbojamies ar planšetēm, veidojam animāciju, paši taisām spēles.” Nodarbības nav katru dienu, bet to, kad paredzētas, var uzzināt jauniešu mājā vai tās feisbuka lapā. Šajā brīvlaikā jauniešu esot diezgan daudz: „Liela interese ir par kulināriju un radošām, arī sportiskām nodarbībām.”

EKSKURSIJAS UN SPĒLES

Alsungā jaunieši tikušies pirms brīvlaika,

taču tagad visi atpūšas. Jauniešu darbiniece Kristīne Mora-Zemīte teic, ka interesentu nav tik daudz, arī brīvajās dienās apmeklējums ir mazāks, jo daudzi nākot tieši pēc stundām – tad esot ap 15 bērnu. Pēc brīvlaika paredzētas prāta viktorīnas starp pagastu skolām, pārgājieni un sporta spēles – šīs nodarbes Alsungā iecienītas vairāk. Vienmēr interesējot kulinārija.

Ēdolē aktīvākie brīvlaikā slimojoši – kopīgā eglīte un citi pasākumi nav notikuši. Stāsta jauniešu telpas Depo pasākumu organizatore Agnese Moldovāne: „Ieplānots bija daudz, bet mūs kā daudzus citus noķēra vīruss. Atveseļojāmies pēc jaunā gada un to iesākām ar spēles *Uno* vakaru. 4. janvārī kopā ar Ēdoles bibliotekāri Airu Celmu braucām ekskursijā uz Kuldīgas bibliotēku un tās bērnu literatūras centru. Tikām sagaidīti ļoti laipni, izvesti ekskursijā pa visu ēku, uzzinājām par bibliotēkas vēsturi – ļoti interesanti. Braucienu pabeidzām, *Stendera* picērijā paēdot vakariņas.” Pēdējās brīvdienās pirms jaunā semestra vēl paredzēti galda spēļu vakari.

Skrundas jaunieši savai svētku eglītei rotājumus veidojuši paši.

Kuldīgas bērnu un jauniešu centra darbnīcās bērni cep piparkūkas.

Ēdoles jaunieši Kuldīgas bibliotēkā izzina tās vēsturi un krājumus.

Amanda Gustovska

Intas Bērziņas, Sintijas Kamparas un Agneses Moldovānes arhīva foto

Drosmes kastei liela atsaucība

Kuldīgas slimnīcas aicinājumam ar dāvanām papildināt bērnu nodaļas *Drosmes kasti* atsaukušies 30 darba, sporta, skolu kolektīvi, ģimenes un anonīmi ziedotāji.

Bērnu un jauniešu centrs sarīkojis sirsniņu labdarības koncertu *Svēts vakars* – popgrupa *Putas un putiņas* uzstājās Sv. Katrīnas baznīcā, ieeja bija par ziedojumiem, un savākti 514,39 eiro. Kuldīgas slimnīca ir pateicīga ikvienam, kurš ideju atbalstījis, domājot par mazaļiem, lai atveseļošanās laiks viņiem būtu priecīgāks.

Inta Jansone

Turpmāk tiksies draudzes mājā

No 10. janvāra anonīmo alkoholiķu sapulces notiks Kuldīgas Sv. Annas draudzes mājā (Dzirnavu ielā 12).

Jau rakstījām, ka tikšanās ir katru otrdienu 18.30, bet mēneša pēdējā otrdienā sapulce ir atklāta, un uz to var ierasties ikviens. Tālrunī informācijai 28620882 (Normundam).

Inta Jansone

Fotogrāfijas pamati – tiešsaistē

Starptautiskā vasaras fotoskola jeb ISSP aicina fotogrāfiskās domāšanas pamatus un kameras tehniskās iespējas apgūt intensīvā divu mēnešu tiešsaistes kursā *Ievads fotogrāfijā*.

To vada pieredzējušie pasniedzēji un fotogrāfi Vika Eksta un Ingus Bajārs. Tas pieejams ikvienam neatkarīgi no pieredzes un prasmēm. Kursu veido astoņi tematiskie bloki, ietverot gan lekcijas (I.Bajārs), gan praktiskas nodarbības (V.Eksta). Dalībnieki apgūs attēlu veidošanas principus un iemācīsies radīt fotogrāfijas gan darba vajadzībām, gan savam priekam. Izpildot praktiskus un radošus uzdevumus, varēs apgūt fotogrāfijā lietoto vizuālo valodu, kā arī gūt ieskatu svarīgu autoru daiļradē. Pēc ievadkursa būs izpratne par tādiem jēdzieniem kā ekspozīcija, slēdža laiks, asuma dziļums un citiem, varēs kontrolēt kameras iespējas. Beigās dalībnieki prezentēs nelielu fotogrāfiju sēriju.

V.Eksta ir māksliniece un pedagoģe, kas veido konceptuālās mākslas projektus, izmantojot fotogrāfiju, kustīgu attēlu un performanci. Fotogrāfiju apguvusi Andreja Granta studijā un EFTI fotoskolā Madridē. Kopš 2014. gada piedalās izstādēs Latvijā un ārvalstīs. I.Bajāram fotogrāfijā ir vairāk nekā desmit gadu pieredze. Viņš specializējies interjera, arhitektūras un produktu fotografēšanā. Kopš 2012. gada ir ISSP tehniskais direktors. Pabeidzis šīs skolas divu gadu programmu, zināšanas papildinājis pie profesionāļiem Latvijā un ārzemēs.

Kurss notiks pirmdienās un ceturtdienās 18.30–20.30. Nodarbības latviešu valodā sāksies, tiklīdz grupa būs pilna. Vairāk informācijas: www.isspskola.lv.

Līga Gabrāne

Iedzīvotāji atbalsta piemiņu Kalpakam

Balsojumā par Rudbāržu pagasta ģerboni iedzīvotāju vairākums par piemērotāko atzinis otro variantu, kas veltīts četru Oskara Kalpaka bataljona vienību piemiņai.

„Esam saņēmuši apmēram 100 cilvēku viedokli gan elektroniski, gan uz papīra, gan mutiski. Vairākums ir par otro variantu, kurā izmantotas divas krāsas – zaļa un sudraba – un attēlotas četras ozola lapas,” stāsta pagasta pārvaldes vadītāja Inese Ivāne.

Jau informējām, ka šis ģerboņa variants simboliski saistīts ar ozoliem, kas Rudbāržos iestādīti četru O.Kalpaka bataljona vienību piemiņai: Cēsu rotai, Neatkarīgajai rotai, Studentu rotai un Atsevišķajai jātnieku nodaļai.

„Visu gadu kopā ar heraldikas mākslinieku Edgaru Simu strādājām pie tā, lai ģerbonis taptu. Bija tikšanās platformā *Zoom*. Pēdējās reizēs piedalījās ne tikai pagasta pārvaldes pārstāvji, bet arī aktīvie iedzīvotāji. To vidū ir skolotājs, bijušais Oskara Kalpaka Rudbāržu pamatskolas direktors Dzintars Strauts, kurš pēta vēsturi, radiožurnāliste Inga Ozola, kura rūpējas par dabas vērtību saglabāšanu, un citi. Salikām galvas kopā un pārrunājām, ar ko Rudbārži asociējas tagadējai paaudzei, ar ko tai paaudzei, kas piedzīvojusi padomju laikus, apspriedām arī vēstures un dabas aspektus, un tā tapa trīs ģerboņa varianti,” stāsta I.Ivāne.

Pirmais ir pašreizējā, 80. gados veidotā Rudbāržu emblēma, kurā ir zaļa un sudraba krāsa un simboliski atainota kalnainā ainava. Trešais izceļ pagasta lepnumu – sarkano ozolu, tajā ir sarkana un sudraba krāsa un četras ozola lapas.

Iedzīvotāju balsojums beidzās 27. decembrī, tālāk par ģerboni lems Kuldīgas novada pašvaldība, jāsaņem arī Valsts heraldikas komisijas akcepts, un izraudzītā versija jāiekļauj Ģerboņu reģistrā.

Jautri nebija nevienu brīdi

Slaucēja un lauku brigādes strādniece, šefpavāre, daudzbērnu māmiņa, otrā sieva trešajā paaudzē, bijusi zemnieku saimniecības īpašnice un vienkārši sirsnīgs, nenogurdināms cilvēks – padurniece ELVĪRA IVANOVA (Leimane) – ļāvusi ieskatīties savā dzīvesstāstā.

RADU RAKSTI

„Piedzimu 1942. gadā Maņģenē, *Vanagos*. Opaps Krišs Jēkabsons bija mežsargs un gāja, kur valdība viņu sūtīja. Mana mamma Emīlija, vienīgā meita no otrās laulības, tēvam sekoja, un ģimene nonāca šai pusē *Ventas* – Padures mežsargmājās *Silgaiķos*. Padurē Emīlija kļuva par otro sievu atraitnim, kura sieva mirusi, dzemdējot sesto bērniņu.

Mans tēvs Jānis Leimanis, savulaik aizsargu organizācijas biedrs, *Ūšos* kopis 16 hektārus. Viņam bijis rudzu un līnu lauks un ērzelis Juris. Bijām trūcīgi. Kad *Ūšus* pārbūvēja par sociālo māju un bēniņos aiz spāres atrada pastaliņas, tās varēja būt tikai mūsu – citi tolaik pastalās ne-

spiedieniem glītrakstīšanā.”

VASARAS

„Bija jāiet ganos. Ar kaimiņiem Rītu salaidām lopiņus kopā. Mā-dība viņu sūtīja. Mana mamma Emīlija, vienīgā meita no otrās laulības, tēvam sekoja, un ģimene nonāca šai pusē *Ventas* – Padures mežsargmājās *Silgaiķos*. Padurē Emīlija kļuva par otro sievu atraitnim, kura sieva mirusi, dzemdējot sesto bērniņu.

NELAIMĪGAIS LAIMESTS

„Nomira mammas mamma. Kā apglabāt? Naudas nav! Toreiz visiem bija jāpērk valsts obligācijās. Mamma pagastmājā uzzināja, ka divas obligācijas laimējušas. Par šo naudu saklāja bērnu galdu un vēl kurpes iznāca. Mammai tās spieda, man bija stipri par lielām, tomēr uz skolu gāju. Visiem bērniem sapirktas mācību grāmatas un burtnīcas. Skolotājs Šķīla dzima brālis Jānis un 1947. gadā – māsa Līze.”

mani kaunināja un nāca runāt ar mammu, kāpēc nav. Nekad neaizmirsišu to kaunu: skolotājs nāk aiz manis, bet es ar lielajām kurpēm šļūcu pa priekšu... Kad viņš ieraudzīja trakos apstākļus, kādos dzīvojam, brāli un māsu tūlīt aizsūtīja uz Alsviķu bērnamunu.

SĒTĀ UN SKOLĀ

„1949. gadā tēvs zināja, ka būs izvešana. Domāja, ka vedīs visu ģimeni. Viņš mērcēja ādiņas, lai uztaisītu mums pastaliņas. Tēvu pēc Omskas pārsūtīja uz Karagandas ogļu raktuvēm, kur viņš arī palika, un dzīve kļuva daudz grūtāka. Mātei atāllai radinieki reizēm nāca palīdzēt. Mēs abas ar garo zāģi, sauktu *Še tev, dod man*, gājām mežā zāģēt kokus. Kas nu es par palīgu!

Uz Ķīmales skolu ejot, bariņā gājām caur mežu. Aukstākajos mēnešos palikām internātā. Lielās meitenes mūs baidīja. Reiz naktī man un sejas uzmeta mufti. Sataustījusi kaut ko spalvainu, iesaucis: „Trusītis!” Kopš tā laika mani saukāja par Trusīti. Vēl tagad prātā skolas pieliekamā smarža – kādam līdzī bija sastāvējies gajams, kura smārds izplatījās. Naktī svāstis uz pagrabu meklēt burkānus – visi izsalkusi. Pirmā audzinātāja bija Austrā Jaunzeme. Vecākajās klasēs vācu valodu mācīja Elza Viļuma, krievu valodu – Ņina Škuratova, un viņai visu mūžu varu būt pateicīga ne tikai par zināšanām vien. Anna Ercuma mani slavēja par pareizajiem uz-

ar zemu, platu tačku, ja nebija sniega. Ja bija, kannas jānes. Maksāja pēc izslauktā. Vasarā bija piena jūra, bet ziemā strādāju gribēju draudzenēm ko pierādīt... Gribēju vieglāku dzīvi, bet kas iznāca? Man dzimšanas dienā nopircis komplektīvu – stikla traucīņus sāļļj un pipariem. Uzdāvināja jau sasistus. Murgs! Dzīvojam jaunajos *Lietpiedos*. Mēbelītes no savas algas vienu pēc otras iegādājos uz nomaksu. Mums bija dēls un meita. No vīra algas neko neredzēju. Reiz no viņa maka paņēmu naudu meitas kažociņam. Cik tad bija dusmīgs!”

PAŠAS DZĪVĒ

„Pēc skolas strādāju lauku brigādē – Deksnē dārzniecība audzēja salātus Kuldīgas slimnīcai. Sēdējām uz kāpostu stādāmās mašīnas – es, Irma Zernevica, Velta Pagraba, katrai kastītē stādīni, metām tos atverē, un vadziņā dēstus pieara arkliņš. No 15 ar pusi gadiem varēja strādāt par slaucēju, un es aizgāju uz Līzesmuižas fermu. No Padures pils paņēmu vācu koci hospitālā dzelzs gultīņu, no veciem palagiem sašuvu matraci, kur iebāzt cisas, un sāku dzīvot *Dārzniekos*.”

SLAUCĒJA

„Sarkanajā stallītī stāvēja trīs govu grupas. Tolaik bija mode slaukt trīs reizes dienā, lai izspiestu vairāk piena. Slauca ar rokām. Kā es to varēju izdarīt! Dzesēt pienu nesu uz lielo stali. Sākumā slaucu 12, tad 14, beigās fermere Lai-sāzē pierunāja slaukt 16 govīs – lai naudiņas vairāk. Slaucējām sadalītas dienas, kad viss slaukums jādzesē. Pienu dzesēt vilku

ar zemu, platu tačku, ja nebija sniega. Ja bija, kannas jānes. Maksāja pēc izslauktā. Vasarā bija piena jūra, bet ziemā strādāju gribēju draudzenēm ko pierādīt... Gribēju vieglāku dzīvi, bet kas iznāca? Man dzimšanas dienā nopircis komplektīvu – stikla traucīņus sāļļj un pipariem. Uzdāvināja jau sasistus. Murgs! Dzīvojam jaunajos *Lietpiedos*. Mēbelītes no savas algas vienu pēc otras iegādājos uz nomaksu. Mums bija dēls un meita. No vīra algas neko neredzēju. Reiz no viņa maka paņēmu naudu meitas kažociņam. Cik tad bija dusmīgs!”

PIRMĀ MĪLESTĪBA

„Tomēr atlika laiks uz ballīti aizskriet, satikt pirmo mīlestību. Viņš bija traktorists. Sākumā brauca uz brūnā *pukaciņa*, vēlāk uz dienēja līdz K-700. Sarakstījos 18 gados, piedzima puika. Pēc trīs gadiem pārtraucu fermā strādāt. Kopā nodzīvojam 17 gadus.

Nevaru atbildēt – kas mani viņā saistīja. Neliela auguma, jau pēc armijas dzēra kā nelabais. Varbūt gribēju draudzenēm ko pierādīt... Gribēju vieglāku dzīvi, bet kas iznāca? Man dzimšanas dienā nopircis komplektīvu – stikla traucīņus sāļļj un pipariem. Uzdāvināja jau sasistus. Murgs! Dzīvojam jaunajos *Lietpiedos*. Mēbelītes no savas algas vienu pēc otras iegādājos uz nomaksu. Mums bija dēls un meita. No vīra algas neko neredzēju. Reiz no viņa maka paņēmu naudu meitas kažociņam. Cik tad bija dusmīgs!”

LAUKU BRIGĀDĒ

„Kad 1961. gadā piedzima dēls, pēc dekretā atgriezos darbā, pēc meitas 1965. gadā atkal sāku strādāt, bet lauku brigādē. Tolaik ar traktoriem krāva traki augstas salmu stīpas. Tad nāca modē salmus izsautēt lielās kastēs un govīm dot karstus. Visu ziemu strādāju gumijas zābakos – citu apavu nebija. Mūsu brigādī sūtīja uz Skrundas staciju izkraut vago-

„1949. gadā tēvs zināja, ka būs izvešana. Domāja, ka vedīs visu ģimeni. Viņš mērcēja ādiņas, lai uztaisītu mums pastaliņas.”

PIE SIVĒNMĀTĒM

„Kad cūkkope Helēna Paņķo aizbrauca pie radiem uz Poliju, man bija jākopj sivēnmātes. Sāka dzimt sivēni, bet es nezinu, ko darīt. Dakteris Jānis nāca tiem izkniebt piena zobus. Kustoniši lokās un spārdās, ka nevar noturēt. Par labu darbu divreiz dabūju ceļazīmi desmit dienu ekskursijai uz Ļeņingradu. Pirmoreiz Tilibs Jānis veda ar saimniecības autobusu, otrreiz braucām ar vilcienu. Gulēšanai sarunātas kopmītnes, par ēšanu jāmaksā pašiem. Stai-gāju pa muzejiem, vizinājos ar metro, priecājos, kā paceļ tiltus. Dažreiz braucām uz Lietuvu, Igauniju.”

PAR DZĒRIENU UN ĒDIENU

„Kaimiņiene brūvēja gardu cukura alu. Taupīja tikai manam vīram, kurš garām maniem loģiem sāka staigāt pie viņas. Beidzās ar to, ka brūvere viņu apprecēja un palika manā dzīvoklī. Tāds laikam bija aprēķins.

Deksnē saimniecības ēdnīca aicināja palīgā. Man tolaik bija 25. Pavāre taisījās par pusvelti. Barības šķūnī svēra un slaucējām izsniedza sienu, salmus, saknes, miltus, skābbarību. Tas viss pa muguru jāsanes arkliņš. No 15 ar pusi gadiem varēja strādāt par slaucēju, un es aizgāju uz Līzesmuižas fermu. No Padures pils paņēmu vācu koci hospitālā dzelzs gultīņu, no veciem palagiem sašuvu matraci, kur iebāzt cisas, un sāku dzīvot *Dārzniekos*.”

JAUNA DZĪVE, JAUNAS MĀJAS

„Kad man palika 40, domāju: dzīve beigusies. Bet tā tikai sākas. Darbā iepazīnos ar Loņu (Leonīdu Ivanovu). Brīvs vīrietis, strādāja Lejaskurzemes izmēģinājumu stacijā par piena vedēju un veda arī uz ēdnīcu. Aizgāju pie viņa uz Ķimāli, piedzima trīs bērni. Loņa teica: „Ja tev nebūs bērnu, ņem savas kleitas un ej projām!” Viņam sieva mirusi, neatstājot pēcnācēju. Kad uzcēla līko māju (*Lieknes*), mums kā lielai ģimenei pienācās četrstaba dzīvoklis. Tolaik dēliņu Gunti vēl gaidīju. Man jau bija 39, kad viņš piedzima. Dzīvoklī tika lozēti. Uz labāko 2. stāvā pretendēja arī galvenā ekonomiste. Bija trīs lozes: 1., 2. un 3. stāvs. Pirmā lozēt netiku, bet pirmā vilcēja kāroto nedabūja. Otrā stāva dzīvoklis mans!”

ĒDA, KA VAIGI KUST

„Ēdnīca bija kā naba, kur visi satikās. Vasarās gatavojām ēst 350 cilvēkiem. Nāca arī saimniecībā

strādājošie skolēni, 30 porcijas ņēma dzelzsbetona rūpnīca, brauca *Keramikas* strādnieki. Ziemās ap 220 cilvēku. Tad izdomāja vasarā mehanizatoriem dot arī launagā maizītes. Ieskrien agronomi virtuvē – šodien tik un tik! Lopu dakteris Jānis Japeniņš nāca, regulāri zīmogoja gaļu – mums vienmēr bija svaiga no fermas.

Liels stress bija, kad ieradās SES (sanitāri epidemioloģiskā stacija). Divas dāmas un šoferis brauca, sākoties pusdienlaikam, kad jau tā daudz ļaužu. Produkcijas paraugus testēšanai saņēma bez maksas un rindas un ēda, ka vaigi kustēja. Pēc tam meklēja, ko uzrakstīt, jo vajadzēja jau kaut ko atrast. Ja nebija, kaut vai pelējuma pleķīti stūrī atrada, lai ieteiktu remontu.

Kad Kuldīgā filmēja *Emīla nedarbus*, es ēdināju aktierus un dabūju brīvbiļetes uz pirmizrādi. Aktrise Diāna Zande man feisbukā draugos. Toreiz jauna meitene bija, kad no jumta lēca...”

HĻORĒJA PAT ROKAS

„Centos visas prasības ievērot. Man joprojām patīk hloramīna smarža. Tolaik gumijas cimdus ēdnīcai nebija – nohlorām.

rokas, ar mitru lupatu noslaucīju galda virsmu. Virtuvē divi ledus-skapi: gatavajai produkcijai un svaigajai gaļai. Uzgrīzēmie dēļi aprakstīti: gaļai, saknēm, galvaviņiem produktiem. Katli – 50, 20 litru, arī mazāki, citi zupam, citi saldajam. Ja palika pāri daudz vārīto kartupeļu, otrajā dienā bija ļoti pieprasītais sacepums ar malto gaļu.

Bērnuudrā dēļ ēdnīca dabūja vēl ko tādu, kas citām nepienācās, piemēram, garšvielas. Varējām taisīt putukrējumu ar vaniņu, biezienu ar krējumu, biezienu sacepumu ar mērcīti. Nebija tāda pamatēdienā, kam nebūtu klāt kaut karote salātu – svaigu vai marinētu. Dārzniecība audzēja garškus. Balode Elza saskābēja durkus un kāpostus, iemarinēja bietes.”

VĪENĀS BALLĒS

„Pēc apspējībām un Jāņiem bija citas lielās ballēs: apkūlības, šoferu, lopkopēju ballēs. Visās galdī pārpildīti. Reiz pieteica apspējību galdu 100 personām. Visu sagatavojam, otrajā dienā paziņo, ka būs vēl 30 cilvēku. Pirkām produktus klāt. Saklājām galdus un braucām mājās – man bērni un lopi.

80. gados visi beidzot sāka dzīvot labi. Kā piecu bērnu māte 50 gadu vecumā aizgāju pensijā.

„Kā omīti apglabāt? Mamma pagastmājā uzzināja, ka divas valsts obligācijas ir laimējušas. Par šo naudu saklāja bērnu galdu un vēl kurpes iznāca.”

tikai velosipēds.

Tas bija šausmīgi, kad kop-saimniecību likvidēja. Par pajām iegūtās grūsnās gotiņas lieliem vēderiem no *Apšeniekiem* jaunie īpašnieki pa tiešo veda uz kautuvi. Tas pats notika Līzesmuižā. Loņa pārveda grūso Kalmīti lieliem rāgiem un lielu tesmeni. Četras sivēnmātes no mašīnas izmeta kā skeletus – es tās atkal dabūju par cūkām. Kravas mašīnu vīrs nosolīja par 500 latiem. Spārnu gan šoferis sabuktējis. Loņa sa-remontēja un vēl ilgi ar gaziku piestrādāja.”

DĀSNĀ SAIMNIECE

„Kad aizgāju pensijā, nodibināju zemnieku saimniecību *Blāzmas*. Sapirkāmies 24,6 ha zemes, ieskaitot mežus. Nodibināšana bija vienkārša. Turēju vairākas govīs, reizēm trīs četras jaunlopus. Kad vakaros kūtiņā slaucu gotiņas, daudzi bērni ar krūzīti stāvēja rindā, lai padzertos silto bezmaksas pienu. No rīta uz ceļa gaidīja Ilzīte, kura nāca tādēļ, ka patika vērot kūts dzīvi.

Reiz, kad bija četras govīs, Krēšlīņš atveda izmēģināt kādu lupīņu – gribēja redzēt, kā garšos. Trīs ēda ka šņakst, bet vienai aizsītās elpa – laikam sākās alerģija. Viņš pārbijies, es arī, bet viss beidzās laimīgi. Vairāk eksperimentus ar lopiem netaisījam.

Pienāca laiks, kad izaudzēto nekur vairs nevarēju nodot un pašam jāgādā. Pēc vairākiem gadiem no VID pienāca paziņojums, ka jāmaksā 200 latu sods. Ja katru gadu kaut kas netiek pārdots, sods – 50 latu. Mani neviens nebrīdināja, un četrus gadus sakrājis summa, kas līdzvērtīga pensijai. Zemnieku saimniecību likvidēt vairs nebija vienkārši: svīnējām Ķīmales muīžā. Braukājām pa Talsiem, Saldu, Zlēkām... Neko nevarēja nopirkt, bet toreiz cilvēki nebija tik nerozvi.

Senāk ballēs taisīja aiz mūsu parciņa – kur tagad garāžas sabūvētas. Zemes gabals it kā piederēja pilij un tai pašā laikā nevienam. Tur atbrauca autoveikals – man galdī nebija jāklāj. Vidū dēļu grīda dejām.”

PĀRMAIŅU LAIKOS

„Daudzmainīgnis par māju palika nepiepildīts – mainījās laiki, un smagi krātie graši, izdalot ar jauno kursu 1:200, pēkšņi izkusa kā sviests uz pannas. Kaimiņiene Ilga gadiem krāja mašīnīti, bet pēc maiņas pret latiem iznāca

nikumu, pēc tam, strādādama Ķīmales pamatskolā, apguva saimniecību likvidēja. Par pajām iegūtās grūsnās gotiņas lieliem vēderiem no *Apšeniekiem* jaunie īpašnieki pa tiešo veda uz kautuvi. Tas pats notika Līzesmuižā. Loņa pārveda grūso Kalmīti lieliem rāgiem un lielu tesmeni. Četras sivēnmātes no mašīnas izmeta kā skeletus – es tās atkal dabūju par cūkām. Kravas mašīnu vīrs nosolīja par 500 latiem. Spārnu gan šoferis sabuktējis. Loņa sa-remontēja un vēl ilgi ar gaziku piestrādāja.”

Dēls Kaspars Ventspils transporta firmā ar fūri braukā pa Rietumeiropu. Pirms tam vadīja ekskursiju autobusos Kuldīgas firmā *Mobile A*. Dēls Guntis kopj tītarus lielā fermā Velsā un katru rītu telefonā sūta sveicienus. Meita Inga no pirmās laulības ir floriste ziedu salonā Jelgavā un brauc ciemos.

Vecākā dēļa Jura vairs nav. Tas ir ļoti smags stāsts. Pusaudzū vecumā viņam diagnosticēja epi-

lepsiju. *Zariņos* dzīvoja divas večiņas, pēc gadiem viņš tur palīdzēja skal-dīt malku. Kaudze atradās dīķīša malā, un dažas dienas neviens nezīnāja, kur Juris pazudis. Sētā bija palikusi tikai žakete.”

SIRDS PRIEKAM

„Par bezrūpīgām vecumdienām domādami, otrajā stāvā uzmūrējām kamīnu, pasūtījām galdu un solus. Do-

mājām: sēdēsīm un baudīsim dzīvi. Tā arī nav iznācis laika. No kamina svara sāka krakšķēt paneli, un drošības dēļ nojaucām. Mājā jautru kustību ienes dzīvnieki. Istabās trīs kaķi: rudais Pēcis ar kuplo asti, baltā Pika, kura no Ināras pieslēģās man, un sešgadīgā siamiete Poga, pēc kuras Ināra brauca uz Rīgu, sapelnījusi krietnu naudu par brūklenēm. Sētā joprojām kā kučēns draiskojas divus gadus vecais vācu aitu suns Kūpers. Dārgs suns ar papīriem.

Lai nepārsteigtu dārgā ziema, no dārza un meža esmu sarūpē-jusi pilnu ledusskapi un pagrabu. Tagad dzīve kļuvusi normāla, pat viegla, bet mūžs nodzīvots. Gribi vai negribi: 11. decembrī man palika 80, Loņam 10. maijā būs 90. Katru gadu dzimšanas dienā pasūtām pa radio viņa mī-lāko dziesmu *Esmu dzimis, kad Ventmalā ievas zied* Jāņa Sprōga izpildījumā.

Man ir liela vēlēšanās un novē-lējums. Kaut pasaule kļūtu mie-rīga un droša, kaut mūsu armija un zemessargi prastu mūsu valsti aizsargāt tā, lai nevienš nevēlētos tui uzbrukt! Lai vairs nevienam nebūtu tik smaga dzīve, kāda bija jāpiedzīvo manai paaudzei!”

Ināra pabeidza Laidzes teh-

Amerikas dabas arhitektūrā

Velgas Zaļaiskalns teksts un foto

Nejauši dzirdēju sarunu, kurā dāma manos gados stāstīja, ka viņai ļoti patīk ceļot, bet tikai ar šiku, labā viesnīcā, jūras malā. Nekādās teltīs, ar mugursomām. Atzinās, ka man ir otrādi: prieks nokļūt vietās, kur neesmu bijusi, ceļot dabā, ar mugursomu un telti, sporta čībām kājās un piedzīvojumu garu sirdī.

Jūtas štata.

Kopā ar vīru Māri esam pieredzējuši tūristi, savulaik pat iepazināmies ceļinieku tūrisma salidojumā. Savus ikgadējos ārstu tālākizglītības kursus Amerikā arī šogad oktobrī nolēmu apvienot ar skaistāko ASV nacionālo parku apceļošanu.

Upes taka.

UZ NACIONĀLAJĪEM PARKIEM

Nacionālo parku sistēma valstī iekļauj ap 400 brīnišķīgu, pārsteidzoši skaistu teritoriju, kuras tiek saglabātas un saudzētas, minimāli labiekārtojot, lai cilvēki no savas zemes un visas pasaules var atpūties un to baudīt. Katrā parkā iebraucot, šoferītis pa lodziņu pasniedz 30 dolāru biļeti, saņemam karti un nedēļu varam klejot. Slavenākie ASV ir Josemiti (no 1864. g.) ar granīta klintīm un milzu sekvojām, Jeloustouna (no 1872. g.) uz vulkāniskās aktivitātes lauka un Lielais kanjons kā grandioza grumba mātes Zemes vaigā. Tos kopā ar kuplo ģimeni bijām apskatījuši 2010. gadā, kad ar prieku sapratu, ka Amerikā ceļot ar sportiskiem bērniem ir viegli un lēti.

JŪTAS ŠTATA

Šīgada izvēle bija Jūtas štata parki – valsts tuksnešainais reģions, ko izzagusi Kolorado upe ar savām pietiekām. Milzīgi sarkandzeltenas zemes plašumi dažādās erozijas formās un pakāpēs. Jūta ir mormoņu ticības cilvēku, prasmīgu lauksaimnieku, dzīvesvieta. Savulaik, meklējot iespēju dzīvot labāk, viņi no Amerikas Rietumu krasta ieceļoja zemes vidienē, kur akmeņainu upju ielejās veidoja saimniecības, izmantojot dambjus uz upēm. Tuksnesī iztrūkstošais resurss ir ūdens! Senatnē un arī šogad. Lietus drēbes un peldkostīmus tā arī neuzvelkam, lai gan klimats ir ap 30 grādu karsts un sauss. Brīdinājumu zīmes par sausumu ar aicinājumu taupīt ūdeni liek aizdomāties, ka šis ir Latvijai pagaidām netrūkstošs, lēts, bet dzīvošanai būtisks resurss.

PALAIMĒJAS AR NAKTSMĪTNI

Cionas nacionālais parks. Sestdiena. Tas nozīmē, ka būs daudz cilvēku. Pirmais darbs ir sameklēt kempingu. Normālie cilvēki tos jau laikus rezervē nacionālo parku mājaslapā. Mēs paļaujamies uz veiksmi, jo neko jau skaidri iepriekš zināt nevar. „No, sorry*,” kempinga kundze mums atsaka. Bet tad: „Man viena grupa rezervāciju tikko atteica, jūs šodien esat pirmie, kas prasa. Jums laimējās.” No 11.00 sāk dot pāri palikušās vietas. Paskatos pulkstenī – 11.04. Tā iegūstam lielisku telts vietu zem Sarga klints, kurā saule rietot spoguļojas visilgāk. Parkā ar savu mašīnu ekoloģisku apsvērumu dēļ braukt nedrīkst. Līdz apskates objektiem un takām no informācijas centra aizvzina autobusiņi.

PA TAKU GAR VIRDŽĪNAS UPI

Esam izvēlējušies iet gar Virdžīnas upi. Upe, taka, cilvēki. Naski soļojam, līdz uzmanību sāk piesaistīt dīvaini, resni koka bomji pretimnākošo rokās un platas, krāsainas čības kājās. Pasmejamiem par jocīgo, bezjēdzīgo ekipējumu, līdz ieraugām realitāti – jāšķērso akmeņainā upe. Māris atsakās slapināt apavus, klumburē pāri ar basām kājām. Es kā orientieriste: kad jāslapina, tad jāslapina. Paejam pa taku otrā pusē, kur aiz līkuma atklājas jēga lielajam koka nūjam, – tūrisma maršruts ir bridieni pa upi, jo stāvs klinšu kanjons ir abās malās. Māris ar nopūtu uzvelk atpakaļ čības un brien vien iekšā. Pavasarī biju traumējusi celi, un tagad,

straumē un grumbuļainajā pamatnē liekot soļus, iznāk tik ideāla ceļgala stabilitātes trenšana! Pamanu četrus japāņus ar lielām cepurēm, aizbrīdušus pa nepareizo pusi un pieplakušus pie klints. Stāv līdz vēderam ūdenī un ar kokiem baksta, uz kuru pusi spert nākamo soli. Pamazām aizbakstās tālāk. Kur upes krastā kāda smilšu salīņa, saulē gozējas piekusušie. Superīga atmosfēra! Gājiena gals ir ūdenskritums, diemžēl aiziet līdz turieni pietrūkst laika, jo pēdējais busiņš lejā uz kempingu vizina 17.15. Vēl jau pa upi jāiet atpakaļ kādi 6 km un pa sauso taku trīs. Vakarā uz pirmusa uzvārām zupu, veramies kalnu galotnēs, kur rotājas saule, un lēnām izdzeram katrs savu Koronas aliņu. Šī brauciena tematiskais dzēriens. Kā Remarkam.

SAULRIETS PIE DELIKĀTĀS ARKAS

Veļš un lietūs, deldējot cietos smilšakmens iežus, Kolorado upes stāvajā krastā ir radījis brīnišķīgu, dabisku arku galeriju. No izdrupinātiem caurumiem, simtgadēm ejot, ir tapušas teju vai skulptūras, tilti, tiltiņi. Naktsmāju esam atraduši kempingā pie Moabas pilsētas starp diviem parkiem: Arku un Kanjonlendas. Parkus apmeklējot, kārtīgi izstaigāsimies, pilsētā papildināsim pārtikas krājumus. Normālu ēdiena uzturēt uz pirmusa māku gandrīz no jebkā, ko var atrast vispietieģākajā bodītē. Arku parkā cilvēki ar mašīnu brauc pa galveno asfaltēto ceļu un apstājas pieturvietās, no kurām atiet takas uz apskates objektiem. Karstumā cītīgi apstaigājam skaistās vietas. Saulrietu

vērosim pie Delikatās (latviski droši vien Smalkās, Graciozās) arkas. Manas favorītes. Turp ved ceļš ar krauju rāpšanas kalnā, iešanu pa sauru korīti, līdz nokļūstam vietā, kur cilvēki kā zvirbuli ap majestātisko arku sasēduši kā amfiteātri. Visi grib bildēties ar šo pasaules brīnumu. Pa vienam. Veidojas rituāls, ka malā stāv rinda, bet bildējamais un bildētājs izskrien arkas priekšā, saklīdzas, koordinējot pozas, pozētājs ieņem sev vēlamās stāvokļus un tad fiksī novācas no skatuves. Pārējie daudzie ar interesi vēro gan arku, gan teātri. Daiļā, senā arka, savukārt mūsu mistiskās izdarības.

AMERIKAS MĒROGI

Kanjonlenda. Grīnriveras un Kolorado upe satekot izveidojušas kanjonu zarojumu, kurā vislabāk var saprast Amerikas mērogus. Milzīgs plašums, kas skatāms kā no putna lidojuma. Dabas liecinājums, kāds ir spēks, mazām straumītēm satekot lielā upē un darot to neatlaidīgi miljoniem gadu. Izvēlamies nomaļu taku ar rāpšanos pa klintīm un šajā dienā sastopam vien četrus cilvēkus. Jūtamies kā mormoņi, kas neapgūtos plašumos meklē sev mājai vietu. Ikdienas 20 km nostaigāti.

KLINŠU LABIRINTĀ

Brūsa kanjons. „Vieta, kurā viegli nomaldīties govij,” teicis Viljams Brūss, cilvēks, kura vārdā nosaukts šis klinšu labirints. Vīrs, kurš cirtis kokus kanjona leņā un cēlis citiem mormoņiem mājas. Izvēlamies atkal optimālo – interesantu, pietiekami garu –

takas proporciju un brīnāmies, pa kuriem Brūss no šejienes kokus varēja izvilkēt. Govij apmaldīties nevarētu būt problēmu. Kārtīgs kāpiens lejā starp spicajām, adatveidīgajām klintīm, brīnumaini dabas skati ar tuvu un tālu perspektīvu. Pirms mormoņiem šīs zemes piederējušas navaho cilts indiāņiem. Bijušas svētās vietas. Tāda arī ir mana sajūta klinšu labirintā – svēti svinīga. Ārā izrāpšanās – vienas krietnas kalna kores iekarošanas cienīgs pasākums. Ilgi un stāvi.

AMERIKA ATVER ACIS

1994. gadā manās rokās nonāca Amerikas ceļu atlants, un, to pētot, ceļu malēs es ievēroju zaļas telšu zīmītes un nacionālo parku apzīmējumus. Visos štatos. Aha! Tur var celt telti! Pēc šī atlanta tad arī devāmies pirmajā ASV tūrē 2007. gadā, jo gribēju mammai un tētim parādīt Ameriku, par kuru visi bijām tikai dzirdējuši. Kā dullie daukas redzēt, kas aiz apvāršņa. Ar lielu telti, ceļu atlantu un nomātu piecvietiņu mašīnu. Mamma, pensionēta inženiere, bija pārsteigta, ka tā daudzīnātā *satrupējusi* Amerika ir tik forša, cilvēkus cenoša. Padomju laika šķībo spoguļu propaganda bija darījusi savu. Nepastarpināti redzētais atvērta acis.

Tā arī lasītājiem iesaku Ameriku – ceļojumiem drošu, saprotamu zemi ar laipniem, izpalīdzīgiem cilvēkiem. Ar neapraktāmi skaistu dabu un plašumiem, ko Eiropā nepieredzēt.

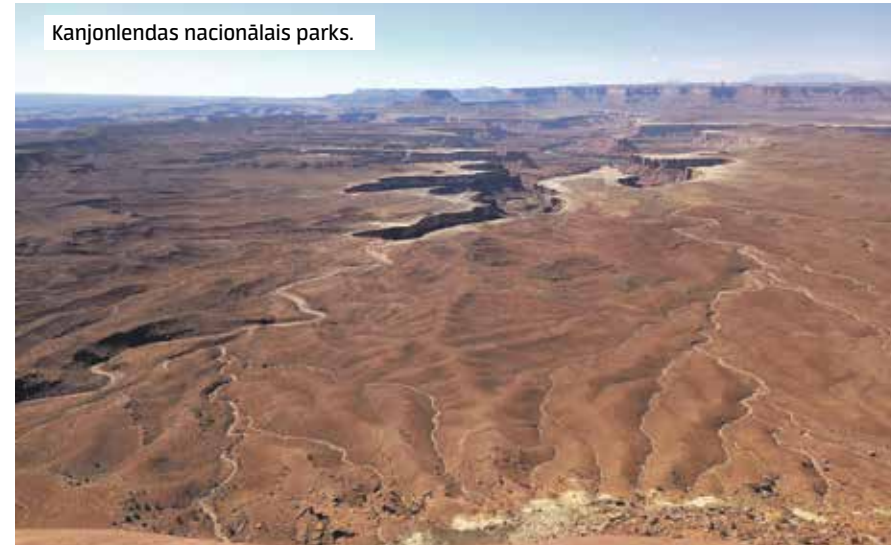
* Nē, piedodiet! (angļu val.)

Oktobris. Ir karsti – 35 grādi.

Delikatā arka.

Kanjonlendas nacionālais parks.

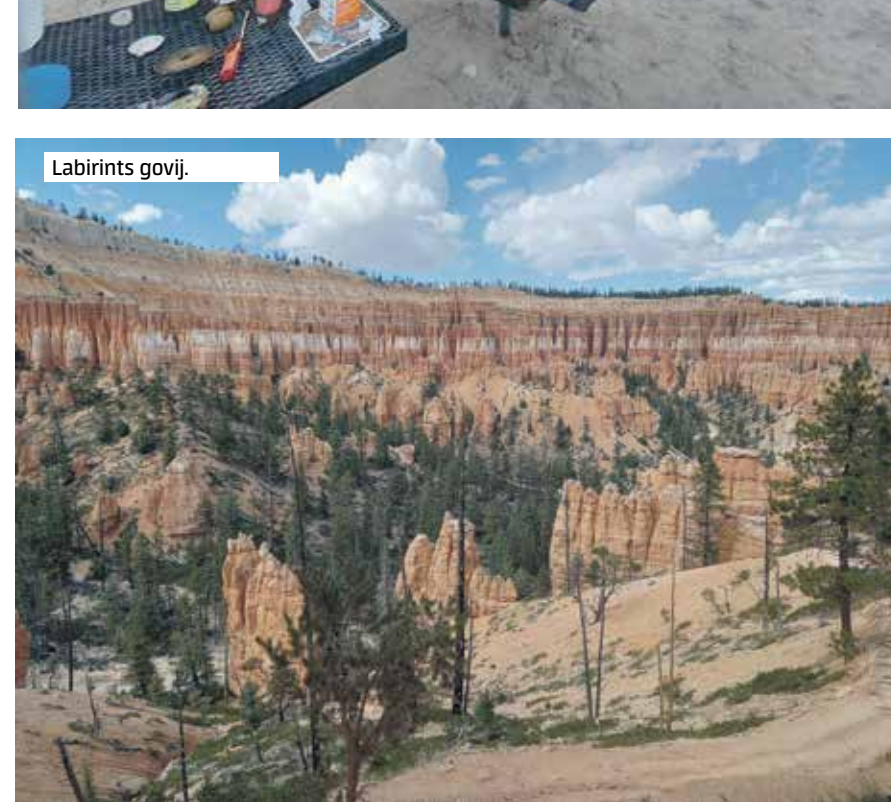
Ugunsgrēkos cietušie meži.

Kempingā pie Moabas.

Brūsa kanjons.

Labirints govij.

AZARTSPĒLES:

neredzamā robeža starp izklaidi un slimību

„Man bieži nākas sastapties ar cilvēkiem, kuri saka – azartspēles ir izklaidība. Bet nevajadzētu to jaukt ar saslimšanu,” saka psihiatre un narkoloģe Rita Kuzņecova. Kur tad ir robeža starp slimību un izklaidi?

Par to, kas ir līdzatkarība un kā palīdzēt tuviniekiem, stāsta klīniskā psiholoģe Ļubova Drelinga. Atkarību speciālists Māris Ķirsons iesaka, kā var palīdzēt ārstēšana pēc Minesotas programmas. Tiešsaistes semināru, kā atkarība veidojas, kā to ārstēt un kā rīkoties tuviniekiem, decembrī rīkoja Latvijas Spēļu biznesa asociācija kopā ar Latvijas Pašvaldību savienību.

Baudas pieradums prasa vēl un vēl

„Azartspēļu atkarību raisa dopamīna* izdalīšanās ķermenī, un to var stimulēt cilvēki, ar kuriem agrāk kopā esat spēlējuši. Tā var būt arī vieta, smarža vai jebkas cits, kas atgādina, kur esat bijis un šo baudu guvis,” skaidro Rita Kuzņecova

Viņa atklāj, ka azartspēles sniedz tādu baudu, pie kuras cilvēks pierod. Ar laiku tā mazinās, tādēļ rodas vēlme to saņemt vairāk, lai saņemtu to pašu līmeni, ko sākumā. Smadzenes pie šāda dopamīna ieguves veida pierod, un citās darbībās cilvēks vairs nespēj gūt prieku – viss šķiet pelēks, vienmuļš un neinteresants. Tas nozīmē, ka jau izveidojusies atkarība.

ZŪD KONTROLE

„Lai saslimšanu noteiktu, ārsti izmanto diagnostisko klasifikatoru. Ja tajā ierakstīti traucējumi, kuriem raksturīgas biežas un atkārtotas azartspēļu epizodes, kas pacienta dzīvē jau ieņem galveno vietu, atstāj kaitīgu ietekmi uz sabiedriskās un ģimenes dzīves vērtībām, saistībām un materiālo stāvokli, tad tā ir saslimšana. Kompulsīvā azartspēļu spēlēšana ir impulsu kontroles traucējums,

ko ārstējam tāpēc, lai cilvēks spētu pār savu dzīvi atgūt kontroli.”

R.Kuzņecova atzīst, ka atkarīgajiem ir dažādas psiholoģiskas īpatnības, tādēļ strādāt ir diezgan grūti. Arī apkārtējiem nav viegli. Viņa iesaka nevis vairāties no šiem cilvēkiem, bet tos atbalstīt. „Psiholoģiskās īpatnības slimības laikā bieži rodas kā slēpts nepilnvērtības komplekss, kaut gan ārēji šie cilvēki ir demonstratīvi un atklāti. Viņiem šķiet, ka spēļu zālēs ir daudz draugu, pie kuriem viņi mēdz iegriezties, kaut gan emocionāli tuvas attiecības nemaz nespēj veidot. Šī draudzība balstās uz ārēju, demonstratīvu rīcību, augstprātību, citiem izrādot, cik it kā ļoti spējīgs šis cilvēks ir. Viņi mēdz sevi uzlikt uz pjedestāla, rādot labākā gaismā. Domāju, ka to pamana lielākā daļa apkārtējo, pret kuriem viņi sāk izturēties tā, it kā citi būtu zemāka kārtā. Ļoti bieži viņi sev piedēvē citu cilvēku lēmumus, jo paši savus pieņem nevēlas. Un vēl viņi slīkti pacieš vientulību.”

NAUDA LIEKAS UZVARA

Tādu cilvēku pasaules uzskats balstās tikai naudā, un tas uz smadzenēm iedarbojas kā kairinātājs.

Viņi ir pārliecināti, ka visu nosaka nauda un, ja kādu dienu azartspēlēs neveicas, tas nekas, jo domā, ka rīt to atgūs. Taču, kad beidzot pienāk lūzums, tad ir pārsteigti: kur viņi pazaudēto naudu vispār ieguvuši. „Ja kādam šķiet, ka spēlētāji naudu neskaita, tā nav tiesa. Skaita gan to, ko varēs iegūt, gan to, ko zaudējuši, taču visvairāk skaita to naudu, kuru vēlas atgūt: ja vienā dienā naudu nospēlē, nākamajā skaita vēl neiegūto. Viņi nemaz nepieļauj domu, ka to neatgūs.” Ar pēdējo spēli saglabājas vislielākā emocionālā saikne – līdz nākamajai, izskaidro R.Kuzņecova.

Spēlēšanas cikls jebkuram, arī tam, kurš neārstējas, ir šāds. Vispirms ir atturības fāze: „Tas ir tad, kad dzirdam sakām „es jau tagad nespēlēju” vai „es tagad neko nelietuju”. Taču ne vienmēr tas nozīmē, ka cilvēks no saslimšanas ir pasargāts. Pēc atturības nāk fantāzijas fāze – viņš sāk atcerēties patīkamos mirkļus, emocionālā spriedze pieaug. Spēli atsākt provocē vairāki faktori, kurus bieži rada arī apkārtējie, tieši pamudinot spēļu zālī atcerēties ar tādiem sarkastiskiem jautājumiem: „Vai tad vairs nespēlēsi? Vai uz spēļu

zālī vairs neiesi?” Otrs galvenais faktors, lai atsāktu, ir vēlme zaudēto atgūt – nevienam nepatīk zaudējuma izjūta, visi gribam būt uzvarētāji.”

Rita Kuzņecova:

„Ar laiku smadzenes pie baudas pierod, un citās darbībās cilvēks vairs nespēj gūt prieku – viss šķiet pelēks, vienmuļš un neinteresants. Tad jau izveidojusies atkarība.”

IZPLATĪTA IEZĪME – NOLIEGUMS

Sākot azartspēles spēlēt, katrs sevi pakļauj vairākiem psiholoģiskās veselības riskiem, biežāk depresijai: „Šie cilvēki bieži sūdzas, ka ir nomākts garastāvoklis, pazemināta interese un spēja just prieku ikdienas darbībās, pastiprināta vainas apziņa un mainīta uzvedība. Tie jau ir nopietni mentālās veselības problēmu simptomi.” Vēl sasto-

pamas tādas veģetatīvās nervu sistēmas traucējumu pazīmes kā trauksme, pastāvīga nervozitāte, muskuļu sasprindzinājums, bieža svīšana, miega traucējumi un sirdsklauves.

R.Kuzņecova atklāj, ka daļa cilvēku saslimšanu ar azartspēlēm pamana un apjauš, saprotot, ka vajadzīga palīdzība, taču viņi gaida pamudinājumu no apkārtējiem, jo paši nav spējīgi lēmumu pieņemt: „No tiem, kuriem ir redzamas mentālās problēmas, mēs parasti izvairāmies. Nejūtamies droši, ar viņiem sarunājoties, tāpēc bieži atkāpjamies, taču īstenībā cilvēks gaida, kad kāds iedrošinās un atbalstīs.

Noliegums azartspēļu spēlētājiem ir ļoti izplatīta iezīme – viņi sev un citiem turpina apgalvot, ka spēlēt var pārstāt, vienlaikus noliedzot nepatīkamās atmiņas spēļu zālē, lai gan apzinās, ka tie ir meli. Tāda domāšana saistīta ar psihisku aizsardzību, kas ir veselīgs, neapzināts un radošs adaptācijas mehānisms, kas pārdzīvojamu mazina. Šīs emocijas, domas un uzvedību izmantojam kā aizsargfunkciju, lai grūtās situācijās būtu vieglāk.”

Saprast pašam

Atkarību speciālists, mācītājs Māris Ķirsons stāstīja, kā var palīdzēt Minesotas programma, kurā ik diena ir aizpildīta gan ar mērķtiecīgu sevis izzināšanu, gan izglītojošām nodarbībām. Tieši viņš šo programmu atvedis uz Latviju.

M.Ķirsons atzīst, ka kādreiz pats bijis alkoholiķis un narkomāns, bet apreibinošas vielas nav lietojis kopš 1977. gada 30. janvāra. „Savā praksē lietoju divus piemērus. Viens no tiem – robežas. Izstiepiet rokas uz priekšu, apgrieziet apkārt un apzinieties teritoriju ap sevi! Sakiet visiem: „Šī ir mana, un bez uzaiņinājuma tajā ienākt nedrīkst!” Bieži vien cilvēks, kurš iemācījies to nerespektēt, neapzinoties ienāk otra teritorijā. Uzdevums

Lai vairotu izpratni par azartspēļu atkarību, tiešsaistes semināru sociālo dienestu un citiem pašvaldību darbiniekiem klausījās teju 100 interesentu. Attēlā – atkarību speciālists Māris Ķirsons.

ir iemācīties šos mirkļus atpazīt. Arī hokejā treneris, redzot neveselīgas darbības komandas spēlē, pieprasa taimautu**, kurā

noskaidro, kas notiek. Kamēr to neredz, tas var turpināties ar nevēlamām sekām. Taču, kad to identificējam, sākam apzināties savas un citu darbības, ieraugot, kas bijis nepareizi vai nevēlami. Tas ir mērķis, ko cenšamies panākt ar Minesotas programmu.

Lai to paveiktu, klientam jautāju 25 jautājumus, uz kuriem godīgi jāatbild pašam. To izdarot, viņš nonāks pie secinājuma, kāpēc atrodas tur, kur atrodas. Pacientam jāsaprot, ka palīdzību viņš meklē nevis kādu citu, bet sevis dēļ. Mēs nelasām spriediņus – nesakām, ko kāds darījis nepareizi, bet ļaujam to saprast pašam.”

* Dopamīns – viens no t.s. laimes hormoniem, rada baudas un apbalvojuma izjūtu, apmierinājumu, pacilātību
** Taimauts (no angļu val.) – pārtraukums

Citiem rada līdzatkarību

„Ar līdzatkarību sastopamies visi, kuriem bijusi saskarsme ar atkarīgo,” stāsta klīniskā psiholoģe Ļubova Drelinga.

„Tā ir cilvēka mākslīgi radīta uzvedība, ar kuras palīdzību viņš spēj turpināt darboties ģimenē, kurā kādam ir atkarības saslimšana. Tā var izpausties kā pārmērīga uzmanības izrādīšana citiem, sevis noliegšana un ziedošanās, pastiprināta vēlme situāciju kontrolēt, savu emociju slēpšana un nomākšana.”

Ja ģimenē ir atkarīgais, bieži vien arī bērni var izaugt līdzatkarīgi. Kamēr vecāki cenšas glābt atkarīgo, visu enerģiju veltot viņam, gan paši, gan bērni vairs nejūtas pilnīgi, un tas rada smagas sekas attiecībās ar citiem: „Katram ir vajadzība būt mīlētam un mīlēt. Ģimenes locekļu mīlestības traukam jābūt vienotam, taču atkarības gadījumā viss trauks nereti tiek izliets slimajam, bieži vien ko paņemot vēl no bērna trauka, un tas vēlāk ģimenes dzīvē var radīt neatgriezeniskas sekas. Tas ir līdzīgi kā koks turpina augt pēc tam, kad tam iespēris zibens.”

Ļ.Drelinga uzsver, ka šādu ģimeni var glābt vai nu noliegums, pieņemot, ka cilvēkam palīdzēt nevar, vai atkarīgā cilvēka izglābšana, kas izraisa eiforiju. Bieži gadās, ka no situācijas, kurā atrodas līdzatkarīgais, viņš jau kļuvis atkarīgs un nevēlas pārtraukt otra cilvēka atkarības ciklu, jo baidās, ka līdz ar to sabruks viņa paša pasaule: „Var būt tā, ka līdzatkarīgais izbauda otra pagrimumu un sodu, ko tas saņem, jo pats tā jūtas cēlāks un labāks.”

SARUNA AR JUBILĀRI

Enerģija rodas, ja sāk darboties

Rīt, 7. janvārī, dzimšanas diena būs četru bērnu māmiņai Alisei Bierandei. Lielas svinības viņa nerīkošot, jo tikko bijuši Ziemassvētki un Jaungada sagaidīšana. Jauna dzīves gada sākums faktiski sakrīt ar gadumiju, kad cilvēki viens otram vēl laimi, veselību, veiksmi, mīlestību.

BŪT LABAI MAMMAI

Alise dzimusi un izaugusi Kuldiņā, aizprecējusies uz Gudeniekiem. Sākumā ar vīru Rihardu dzīvojuši pilsētas dzīvoklī, uz laukiem pārcēlušies pēc kāzām. Rihards nāk no lauksaimnieku ģimenes, Alise pēc vidusskolas sāka mācīties par pirmsskolas skolotāju, bet pārdomāja un studijas pārtrauca, izvēloties apgūt lietvedību.

Šīs zināšanas viņa varēs likt lietā zemnieku saimniecībā vēlāk, jo pašlaik galvenais pienākums ir būt labai mammai. Būtībā ģimenes rūpes ir gandrīz vienīgā nodarbošanās, jo bērni vēl mazi, viss dienas režīms pakļauts viņiem, tāpēc saviem vaļaspriekiem laika esot pavisam maz. Meitiņai Evelīnai ir seši, Luīzei nepilni pieci gadi, bet dviņiem Jakobam un Renātei tikai gadiņš.

Četrus bērnu māmiņa Alise Bierande Gudenieku pagastā visu enerģiju velta ģimenei, tāpēc pievērsties kaut kam lieliem neatliekot laika, bet tieši mazās lietas uzlādējot un piepildot sirdi.

„Vēl taustos sapņos un nodomos,” atzīst jubilāre. „Apbrīnoju tās mammas, kuras var strādāt un būt klāt bērniem. Es visu laiku veltu viņiem: kad paaugsties, diez vai gribēšu būt tikai mamma. Uz vietas sēžot, cilvēks iesīkst – nav radošas attīstības. Diez vai tas būs labs piemērs bērniem: ko es varu iemācīt viņiem, ja pati nemācos neko jaunu?”

LAUKOS ĀTRI IESAKŅOJAS

Sociālajos tīklos Alise sevi raksturo kā drosmīgu un trakulīgu. Esot arī ietiepīga un neatlaidīga, ambicioza un nopietna. Patīkot pamācīt citus un pierādīt sevi.

Kā šīs īpašības var likt lietā lauku sētā, kur tuvākie kaimiņi ir dažu kilometru attālumā? Alise norāda, ka tehnoloģijas ļauj sazināties ar pasauli, cik nu katram

tas vajadzīgs. Sabiedrības trūkumu viņa nejūt. Ja vajag būt cilvēkos, var aizbraukt uz pilsētu, bet dzīvot burzmā gan vairs negribētu. Tautāta par trim galvenajām īpašībām, jubilāre atrauc, ka būšot grūti iekļauties limitā un kaut ko izcelt. „Nemāku sevi ielikt rāmjos, standartos. Spītīga esmu – dažbrīd tas traucē, dažbrīd dod enerģiju darboties, iet uz priekšu, rast risinājumu tam, kas nepadodas. Man nepatīk cilvēki, kuri meklē visādas atrunas, kāpēc kaut kas neiznāk. Man patīk izpausties radoši, iemācīties ko jaunu.

Kādreiz teicu, ka nekad nedzīvošu laukos privātmājā, nespēšu iedzīvoties. Tagad ir pretēji. Šos gados esmu paspējusi mierā un klusumā, dabas nostūrī pat iesakņoties. Esmu sākusi aizrauties ar dārzkopību – iepriekš nebiju iedomājusies, cik tas interesanti. Vēl mans vaļasprieks ir filmēt un fotografēt.”

NEVAR VIEN APSTĀTIES

Alise augusi trīs bērnu ģimenē kā vecākā māsa. Dzimšanas dienas balles netika rīkotas, jo

viņa nāk no 90. gadu paaudzes, kad Latvija pēc neatkarības atgūšanas vēl tikai sāka ekonomiski atgūties un daudzas ģimenes ar bērniem dzīvoja pieticīgi. Arī vēlāk 7. janvāris aizritējis savējo lokā, atgūstot elpu un enerģiju, kas iztērēta Jaungada svinībās. „Ir jau tāda sajūta, ka jauns dzīves cēliens atkal sākas. Nezinu, vai tā būtu, ja dzimšanas diena iekristu vasarā, gada vidū. Toties bērniem gan dzimšanas dienas cenšamies padarīt īpašas, izvēloties katram savu tematiku. Tā man tāda radoša izpaušanās. Nezinu, vai gada sākumā dzimušajiem dota lielāka enerģija. Ar četriem bērniem esmu nemītīgā darbībā. Man bieži jautā, kur enerģiju atgūstu, bet nemaz nav laika par to domāt. Mammām nav laika prātot, kurš nu šorīt būs tas avots, kur pasmelšos enerģiju, lai pieceltos. Vienkārši jāceļas un jādarbojas. Tad tie endorfini un visi citi hormoni saražojas paši. Kad sāku darboties, nevaru vairs apstāties un dažkārt daru desmit darbus vienlaikus.”

Daina Tafelberga

Alises Bierandes arhīva foto

DIVI PAR VIENU

Kas ir draudzība?

Ja ir īsta, tā dzīvo ilgi

Kristīne Duļbina, mārketinga un sabiedrisko attiecību speciāliste:

– Cilvēka dzīve bez draudzības nav iedomājama – tā mums ir tikpat nepieciešama kā gaiss, ko elpojam, pārtika vai kustības.

Tā kā esam sabiedriskas būtnes, ir svarīgi, ka ir kāds, kurš vēlas ar mums kopā pavadīt laiku, mūs saprot un pieņem. Draudzējoties mācāmies veidot attiecības ar citiem cilvēkiem. Kopā ar drau-

giem piedzīvojam daudz skaistu brīžu, kas padara dzīvi krāšņāku un sagādā burvīgas atmiņas. Draudzība dara mūs priecīgākus, vairo labsajūtu un palīdz pārvarēt grūtības. Taču draudzībā arī pieļaujam kļūdas, reizēm piedzīvojam sāpes un nodevību – no tā nav pasargāts neviens.

Man draudzībā ir gājis ļoti dažādi. Kā mazai, kautrīgai meitenei ar draudzības saišu veidošanu sākotnēji negāja viegli – likās, ka tā ir kāda superspēja, kuras man pietrūkst. Taču vēlāk izveidojās jaukas bērnišas draudzības ar skolā, mūzikas skolā un ārpus tām satiktiem cilvēkiem. Ar daļu

saiķne ir saglabājusies joprojām – paldies par to sociālajiem tīkliem, kas ļauj atjaunot saziņu ar vecajiem draugiem, lai kurā pasaules malā viņi tagad nedzīvotu.

Bērnišas draugi vispār ir īpaša draugu kategorija, un katram no viņiem esmu pateicīga par piedzīvoto. Daudz brīnišķīgu cilvēku izdevies iepazīt, kopā studējot vai strādājot. Un nav tik svarīgi, cik bieži tiekamies, jo mūsdienu dzīves ritums ir steidzīgs, bet pienākumu – daudz: ja draudzība bijusi īsta, tad arī pēc gadiem ilga pārtraukuma ir sajūta, ka šķīrāmies vakar.

Dvēseļu tuvība

Guntis Niedoliņš, amatnieks, kokļu meistars:

– Draudzība rodas tad, kad sastopu cilvēku, ar kuru man daudz kas ir tuvs un saprotams. Tas ir tuvums dvēseles līmenī. Skaita ziņā daudz draugu man nav, bet tie daži ir patiešām tuvi. Ar īstiem draugiem var runāt pilnīgi par jebko, atklājot sevi pilnībā.

Agrāk es ilgu laiku vispār nevarēju saprast, kas ir tie cilvēki, ar kuriem es varētu draudzēties. Un tikai pēdējā laikā manā dzīvē ienākuši tādi cilvēki, par kuriem varu teikt: „Lūk, tas ir mans draugs!” Varbūt nemaz tik bieži netiekamies, bet tagad jau ir telefons un internets, un pat bez tikšanās var uzrakstīt kādu ziņu, piezvanīt, papļāpāt. Bet ir svarīgi arī izrauties no ikdienas un atrast laiku, lai šad un tad redzētos. Taču mākslīgi nekas nav jāorganizē, jo šāda līmeņa draudzība notiek dabiski.

Manuprāt, ir svarīgi, ka cilvēkam draugi ir. Tie var būt ļoti padomdevēji, varam ar viņiem parunāt un nejusties pasaulē vientuļi. Taču daba cilvēku iekārtojusi tā, ka ir laiks, kad draugi ir, un laiks, kad draugu nav. Arī pats esmu piedzīvojis laiku, kad draugu man īsti nav. Un nevar viņus izdomāt vai ieviest, piemēram, tagad es darīšu kaut ko tādu, lai draugi man būtu. Tā tas nestrādā.

Līga Gabrāne
Kristīnes Duļbinskas arhīva
un **Līgas Gabrānes foto**

STĀRĶA VĒSTIS

Pirmais ierodas puika

Kuldīgas slimnīcas dzemdību nodaļā no 1. līdz 4. janvārim piedzimuši astoņi bērniņi: četras meitenes un četri zēni.

Jaungadā 3.35 sagaidīts Ernests no Laidiem. Vecākiem Agritai Cīrulei un Vilim Ernstonam viņš ir trešais bērniņš, mājās brālīti gaida māsas Zane (16) un Monta (12). 1. janvāra pēcpusdienā pasaulē ieradās meitenīte Koleta. Arī viņa Lindas un Rinalda Vainovsku ģimenē ir trešais bērns. Mājas mazo gaida brālis Renārs (13) un māsa Lizete (11). 2. janvārī dzimušajiem vecāki izvēlējās vārdus Gabriela, Kristians un Kurts, 3. janvārī – Paula, 4. janvārī – Teodors un Elza.

Pagājušajā gadā šeit piedzimuši 520 mazuļi: 231 meitene un 289 zēni (2021. gadā – 565). Tostarp bijuši četri dviņu pāri. Puse nākusi pasaulē ģimenes dzemdībās.

Inta Jansone

RECEPTĒ

Kas ir auzu piens?

Lasītāja jautā, kā labāk lietot paciņās nopērkamo auzu pienu.

Tas patiesībā nav piens, bet dzēriens no auzām, kas pēc garšas un izskata var aizstāt pienu. Tādi aizstājēji var būt gatavoti arī no sojas, rīsiem, mandelēm vai citiem riekstiem. Šos dzērienus varat uztaisīt paši vai iegādāties veikalā, parasti tetrapakās. Tiem pievieno vitamīnus, piemēram, D vitamīnu. Jāatceras, ka pēc uzturvērtības auzu dzēriens pienu pilnībā aizvieto nevar, jo tas ir olbaltumvielu, kalcija un D vitamīna avots.

Dzērienus, kas pienu aizvieto, lieto tie, kuriem ir piena olbaltumvielu vai laktozes nepanesība. Auzu pienu var dzert, pieliet brokastu pārslām un kafijai, ar to var vārīt biežputru, cept pankūkas vai konditorejas izstrādājumus, kuros vajadzīgs piens, tātad lietot tieši tā kā govju pienu.

Pankūkas ar auzu pienu

Vajadzēs: 3 olas, 500 ml auzu piena, 500 ml verdoša ūdens, 2 g cepamās sodas, 500 g izsijātu miltu, 20 g cukura, sāli pēc garšas, 60 ml eļļas un eļļu arī cepšanai.

Kā pagatavot. Olas iesit dziļā bļodā, pieber cukuru un sāli, saputo. Pielej auzu pienu, karstu ūdeni, pieber cepamo sodu, iesijā miltus un visu sakauj. Mīklai pieliek eļļu, samaisa un noliek, lai sastāvdaļas uzbriest. Pankūkas cep nelielā eļļas daudzumā.

Katrīna Spuleniece-Aišpure, uztura speciāliste

REPORTAŽA

Paldies labākajiem sportistiem!

„Raugoties globālajos procesos, gads bijis raibs: gan balts, gan ar melnām svītrām. Bet mums, sportistiem, tas bijis ļoti labs,” sacīja Kuldīgas novada sporta skolas direktors Agris Kimbors. Decembra nogalē pasākumā Gada balva sportā labākie kultūras centrā godināti 12 kategorijās.

Tas dara laimīgu

Uzrunu sacīja novada domes priekšsēde Inese Astaševska: „Sports arī manā ģimenē ieņem būtisku vietu, un tas notiek jau daudzās paaudzēs. Sports nav tikai sacensības un treniņi – tā ir prasme un spēja priecāties ne

tikai par savām, bet arī citu uzvarām. Tā ir māka piecelties pēc kritiena, atgūties pēc traumas. Tā ir kopābūšana un spēja saliedēties ģimenēm, ciemiem, novadiem, tautai. Sports dara cilvēkus laimīgus.”

Uzstājās bundzinieku grupa *Drumline Latvia* no Rīgas un Kuldīgas muzikālā apvienība: Zigurds Turss, Rolands Stepanovs, Elvijs Ješkevičs, Kristaps Jansons, Rūta Ķergalve, Amanda Gertnere un Andra Zvejniece.

Muzikālu pārsteigumu sagādājusī bundzinieku grupa *Drumline Latvia* no Rīgas.

APBALVOJUMI

Par **Gada sportisti grupā 35+** kļuvis šahiste Tamāra Vilerte, kura pērn izcīnīja zelta medaļu pasaules šaha komandu čempionātā seniorēm. Balvu pasniedza Kuldīgas galda tenisa kluba *Hercogs* pārstāvis Jānis Avdjukevičs. Vēl šajā kategorijā bija nominētas orientieristes Līga Virbule, Skaidrīte Otaņķe un Odeta Turka, vieglatlēte Ludmila Joce un novisiste Anita Leja.

Grupā 40+ Gada sportists ir spēkavīrs Māris Rozentāls, viņš pērn kļuva par pasaules čempionu grupas *Masters U 105 kg* kategorijā. Vēl nominēti riteņbraucējs ģirts Vēvers, vieglatlētis Arvids Šefanovskis, orientieristi Jānis Turks, Jānis Pommers un Ojārs Leikarts.

Par **Gada labāko komandu** atzīts florbola klubs *Kuldīga/KNSS*, kas Latvijas čempionātā 1. līgā izcīnīja sudraba godalgas. Balvu pasniedza uzņēmējs un autosportists Edijs Ošs (no labās). Vēl bija izvirzītas autosporta komanda *MKM Motorsport*, telpu futbola komanda *Nikers*, sieviešu šaha komanda *Kuldīgas meiteņu mafija* un volejbola komanda *Kuldīga/KNSS*.

Gada jaunais sportists – pludmales volejbolists Kristians Fokerots. Pērn viņš uzvarēja Eiropas U18 un pasaules U19 čempionātā, bet pasaules U22 čempionātā izcīnīja sudrabu. Kristians atrodas treniņnometnē, tāpēc balvu saņēma mamma Anna Fokerota un tētis Kristis Šlakorcins (pa labi). To pasniedza uzņēmuma *Stiga RM* pārstāvis Viesturs Krēvičs. Vēl bija nominēti spēkavīrs Valentīns Klevinskis, bokseris Patriks Danenbergs, vieglatlētis Lauris Grīniņš un ciņas sportists Eduards Blūms.

Par **Gada sportistu** kļuva riteņbraucējs Kristis Neilands. Latvijas čempionātā viņš izcīnīja otro vietu individuālajā braucienā, piedalījās prestižajā daudzdienu veloturē *Tour de France*. Kristis nevarēja ierasties, jo devies uz Spāniju. Šai balvai vēl bija ieteikti vieglatlētis Kristaps Bērziņš un Uģis Joci, volejbolists Kristaps Šmits, galda hokejists Gints Lasmanis.

Par **Gada sportisti** kļuva volejboliste Anija Jurdža, viena no valsts izlases līderēm. Latvijas Volejbola federācija Aniju atzinusi par Gada volejbolisti. Skrundeniece tagad atrodas Ungārijā. Vēl bija nominētas vieglatlētēs Amanda Krūmiņa un Auce Mūrniece, volejbolistes, māsas Petra un Paula Nikola Nečiporukas, šahiste Marta Kāne.

Uzņēmējs un riteņbraucējs ģirts Vēvers pasniedza balvu **Gada labākajam tehnisko sporta veidu sportistam** Edijam Ošam (pa kreisi), kurš uzvarēja Latvijas rallijkrosa čempionātā klasē *Supercar*. „Autosports ir ekonomikas spogulis. Par uzvarētāju var teikt, ka viņš silida ne tikai motoru, bet arī ekonomiku.” Nominēti bija arī autosportisti Kristaps Martinovs, Māris Druva, Edgars Peterlevis un Andris Neilands.

Gada sporta klubs ir *Es par futbolu*. Komanda *Nikers* pērn telpu futbolā debitēja virslīgā. Balvu komandas vadītājam Zigmundam Dvaronam (pa labi) pasniedza uzņēmējs Aleksandrs Lange. Tāpat tika izvirzīti tenisa klubs *Hercogs*, florbola klubs *Kuldīga/KNSS*, orientēšanās klubs *Taka*, Kuldīgas novusa klubs un Alsungas boksa klubs *Pērkonis*.

Gandarījums ir. Viss jāturpina

Gada labākais jaunais sportists – pludmales volejbolists Kristians Fokerots – atrodas Bali salā Indonēzijā treniņnometnē. Videosveicienā viņš sacīja: „Liels prieks, ka esmu sporta laureāts, prieks arī par citiem novada sportistiem. Paldies visiem, kuri bija ar mani kopā šajā trakajā sezonā – tā bija brīnumiem pilna. Liels paldies vecākiem, arī pirmajam trenerim Jānim Jerumanim, jo tieši viņš man ielika volejbola spēles pamatus.”

Gada sportists – riteņbraucējs Kristis Neilands – sveiciens sūtīja no Spānijas: „Nevaru šovakar būt ar jums, jo esmu sācis gatavoties jaunajai sezonai. Paldies, ka novērtējāt to, ko es daru! Visi zinām, ka no Kuldīgas novada nāk stipri sportisti, tāpēc turpināsim trenēties un cīnīties!”

Gada sportiste, volejboliste Anija Jurdža uzrunāja no Ungārijas: „Par apbalvojumu esmu gandarīta. Patiesībā nemaz nešķiet, ka būtu paveiktis kas liels. Prieks, ka iegul-

dītais novērtēts. Balva ir dzinulis darīt vēl vairāk. Šis nav tikai mans nopelns – lielu darbu ieguldījuši arī treneri. Īpašu paldies gribu sacīt pirmajai treneri Rudītei Kronlakai, jo bez viņas nebūtu tur, kur esmu. Viņas atbalstu un degsmi par savējiem jūtu vienmēr. Paldies arī citiem treneriem, ģimenei un draugiem! Novēlu visiem ticēt sev un nesteigties uz priekšu lieliem soļiem, lai sasniegtu mērķi, bet spert mazus, jo tā mērķis var pienākt tuvāk ātrāk nekā steigdoties.”

Gada tehnisko sporta veidu balvas ieguvējs, autobraucējs Edijs Ošs sacīja: „Sezonas bijušas daudzas, pieredze uzkrāta. Cīnīties it kā ir vieglāk, bet nedrīkst atslābt, jo konkurence pieaug. Gatavojamies jaunajai sezonai, un auto klase paliks tā pati. Braukšu Latvijas čempionātā, pazib ideja par izešanu citā mērogā – skatāties uz kādu Skandināvijas čempionātu. Gaidām nolikumus, tad pieņemsim lēmumus.”

Trīs balvas līdzjutēju balsojumā

Par **Gada populārāko tautas sporta pasākumu** kļuva Kuldīgas velofestivāls: attēlā sporta skolas direktors Agris Kimbors, festivāla rīkotāja, Kuldīgas novada tūrisma attīstības centra vadītāja Jana Bergmane un sporta skolas direktora vietnieks Ivo Solomahins.

Vēl bija izvirzīti orientēšanās seriāls *Taciņas*, skriešanas seriāls *Kuldīgas aplī*, Edgara Edelmaņa piemiņas turnīrs galda tenisā, *Nakts četrčiņa* un sacensības *Peldam Vilgālē*. Bet par **Gada populārāko sporta pasākumu** kļuva 17. Kuldīgas pusmaratons. Vēl ieteikti Baltijas čempionāts riteņbraukšanā šosejā, Latvijas telpu futbola čempionāts, Eiropas klubu čempionāts galda tenisā, Jāņa Baukša piemiņas kausa izcīņa šosejas riteņbraukšanā un *Kurzemes kauss* volejbolā.

Līdzjutēju balsojumā par **Gada populārāko sportistu** kļuvis ultrariteņbraucējs Arvis Sprude. Pērn viņš laboja pasaules rekordu veloultramaratonā nedēļā nobrauktajā distancē un iekļuva Ginesa rekordistu sarakstā. Nominēti arī atlēti E.Peterlevis, M.Rozentāls, Andris Dilāns, pludmales volejbolists K.Fokerots, vieglatlētis K.Bērziņš, U.Joci, volejbolists K.Šmits, riteņbraucējs K.Neilands, šāvējs Valdis Kalējs.

Zālē sēdošajiem pieceļoties kājās, ar aplausiem sumināts kuldīdznieks Jānis Zernevičs, kurš ieguva balvu par mūža ieguldījumu motosportā: „Esmu pateicīgs par šo balvu, lepnas par kuldīdzniekiem un to, cik tālu savulaik tikām, jo mums bijuši daudzkārtēji Latvijas čempioni.” Balvu pasniedza agrākais audzēknis Klāvs Šlakorcins: „Lielā daļa manas bērnības pagājāja motoru rūkoņā un benzīna smakā. Saku Jānim lielu paldies par darbu. Ļoti daudz kausu no sacensībām uz Kuldīgu atvedām tikai tevis dēļ.”

ŠAHS

Ir godalgas

Decembra nogalē mūspusē ierasti notiek divas sacensības šahā: **Alberta Grandberga un Jāņa Vilerta piemiņas turnīrs un Ziemassvētku turnīrs jauniešiem.**

Piemiņas turnīrā sporta skolas absolvents Renārs Megnis izcīnījis sesto vietu (pieci punkti), Artūrs Feldmanis bijis desmitais (4,5). Sievietēm otrā – B grupa (U14 un jaunāki). Iesācējiem uzvarējusī Alīna Pabērze, otrā – Estere Lasmane. B grupā otrā – Estere Fogeļe, zēniem trešais – Kristis Vilnītis. A grupā otrais bijis Raivo Šteinbergs, trešais – Matejs Pētersons. Labākā meitene turnīrā – Naomi Maklakova. Sacentšies ap 80 šahistu no Kuldīgas, Rīgas, Liepājas un Ventpils.

VOLEJBOLS

Talsos uz pjedestālu

Kuldīgas novada sporta skolas volejbolisti labi nospēlējuši Talsu kausa izcīņā, mājup atgriežoties ar medaļām.

U12 grupā Kuldīgas pirmā komanda ir trešajā vietā (Madara Kalna, Marija Zabarina, Alise Burkēvica, Elisa Redža, Maija Rozenfelde), Kuldīgas otrā – ceturtajā vietā (Alise Skaržinska, Vendija Ozdeleviča, Alisija Kobeļeva, Annija Svilpe, Estere Šemberga). U14 grupā Kuldīga bijusi otrā (Marta Berķe, Alek-

labākais bijis Filips Freibergs (četri). Ziemassvētku turnīrā dalībnieki spēlēja trīs grupās: iesācēji (tie, kuriem pirmās sacensības), A grupa (U16, U18 šahisti un spēcīgākie no U14 un U13) un B grupa (U14 un jaunāki). Iesācējiem uzvarējusī Alīna Pabērze, otrā – Estere Lasmane. B grupā otrā – Estere Fogeļe, zēniem trešais – Kristis Vilnītis. A grupā otrais bijis Raivo Šteinbergs, trešais – Matejs Pētersons. Labākā meitene turnīrā – Naomi Maklakova. Sacentšies ap 80 šahistu no Kuldīgas, Rīgas, Liepājas un Ventpils.

sandra Bārzde, Viktorija Keita Naumane, Reičēla Tobija, Stefānija Kudrovska, Elīza Buka, Evija Slakere, Madara Kārliņa, Līva Kudrovska, Anete Sedliņa).

U16 grupā Kuldīgas meitenēm trešā vieta (Patricija Tilgale, Marta Pavlovskā, Anna Bušmane, Luīze Brīkle, Dina Gūtmane, Meldra Astiča). U17 grupā Kuldīgas zēniem otrā vieta (Alens Kļavlapa, Sigurds Būdenieks, Kristaps Pelkaišs, Kārlis Liepiņš, Toms Umbrāška, Harijs Veldre).

FUTBOLS

Ventspīli – bronza

Kuldīgas novada 2013. gadā dzimušie futbolisti Ventspils turnīrā Ziemassvētku kausu izcīnījuši 3. vietu.

Sacensības notikušas divas dienas, un piecas komandas izspēlējušas divus apļus. Kuldīdznieki guvuši četras uzvaras, vienā spēlē bijis neizšķirts, bet trijās piedzīvots zaudējums.

GALDA TENISS

Novada medaļas sadala Skrundā

Kuldīgas novada atklātajā čempionātā galda tenisā Skrundā no 44 sportistiem labākie izrādījies Viktors Tolkačevs no Rucavas.

Finālspēlē viņš uzvarējis kuldīdznieci Ievu Lepsi. Trešo vietu izcīnījis Ramuns Mineičis no Liepājas.

Kuldīgas novada vērtējumā uzvarējis Arvis Šaroks, otrais ir Jānis Avdjukevičs, trešais – Edijs Atmats. Sievietēm pirmā ir I.Lepse, otrā – Zane Frīdenberga, trešā – Jana Linde. Turnīra speciālbilvu ieguvis E.Atmats, bet gandarījuma turnīrā uzvarējis Andris Bušs (Saldus).

KALENDĀRS

- 6.1 11.00 Kuldīgas hallē (Piltenes ielā 25) – Kurzemes jaunatnes sacensības TELPU FUTBOLĀ U13 grupai.
- 7.1 13.00 Kuldīgas hallē – Latvijas meistar-sacikstes FLORBOLĀ 1. līgā: *Kuldīga/KNSS – Slampe/Zevīd*.
- 7.1 18.00 Kuldīgas hallē paredzētā spēle TELPU FUTBOLĀ virslīgā *Nikers – Raba* pārceļta uz 5.11.
- 8.1 10.00 Kuldīgas sporta namā (Virvas ielā 13) – novada atklātais čempionāts VOLEJBOLĀ sievietēm.
- 8.1 13.00 Kuldīgas hallē – Latvijas čempionāts VOLEJBOLĀ nacionālajā līgā: *Kuldīga/KNSS – Jelgava*.
- 8.1 18.00 Kuldīgas hallē – Latvijas meistar-sacikstes FLORBOLĀ 2. līgā (spēle Vārme).
- 14., 15.1 10.00 Kuldīgas hallē – Latvijas komandu čempionāts GALDA TENISĀ.
- 16.1 18.00 Kuldīgas hallē – novada atklātais čempionāts VOLEJBOLĀ sievietēm.
- 17.1 10.00 Kuldīgas hallē – novada skolu sacensības TAUTAS BUMBĀ.
- 21.1 9.30 Kuldīgas sporta namā (Virvas ielā 13) – novada atklātais čempionāts VOLEJBOLĀ vīriešiem.
- 21.1 13.00 Kuldīgas hallē – Latvijas meistar-sacikstes FLORBOLĀ 2. līgā (Vārme).
- 21.1 18.00 Kuldīgas manēžā (Dzirnavu ielā 13) – *Kuldīgas Katrīnas kauss* VIEGLATLĒTIKĀ.
- 21.1 18.00 Kuldīgas hallē – spēle TELPU FUTBOLĀ virslīgā: *Nikers – Madona*.
- 22.1 11.00 Kuldīgas sporta namā – sacensības Latvijas Basketbola līgā U15 un U19 grupai.
- 22.1 13.00 Kuldīgas manēžā – Latvijas Vieglatlētikas savienības un *Sportland* kausa izcīņa VIEGLATLĒTIKĀ U14 un U16 grupai.
- 22.1 15.00 Kuldīgas hallē – Latvijas čempionāts VOLEJBOLĀ nacionālajā līgā: *Kuldīga/KNSS – RTU*.
- 24.1 16.30 Skrundas vidusskolas sporta zālē – Kuldīgas novada atklātais čempionāts VOLEJBOLĀ sievietēm.
- 25.1 11.00 Kuldīgas manēžā – Kurzemes skolēnu sporta spēles ŠAHĀ.
- 28.1 10.00 Kuldīgas sporta namā – novada atklātais čempionāts VOLEJBOLĀ sievietēm.
- 28.1 13.00 Kuldīgas hallē – Latvijas meistar-sacikstes FLORBOLĀ 2. līgā (Vārme).
- 28.1 18.00 Kuldīgas hallē – Latvijas meistar-sacikstes FLORBOLĀ 1. līgā: *Kuldīga/KNSS – Ogres vilki/Lielvārde*.
- 29.1 10.00 Kuldīgas sporta namā – novada atklātais čempionāts VOLEJBOLĀ vīriešiem.
- 29.1 11.00 Kuldīgas hallē – Kurzemes jaunatnes sacensības TELPU FUTBOLĀ.
- 30.1 18.00 Kuldīgas hallē – novada atklātais čempionāts VOLEJBOLĀ sievietēm.

KULDĪGĀ

Kultūras centrā

6.1 18.00 koncertā *Krikumu krikumiņi* – Kuldīgas bērnu deju kolektīvs *Stariņš* un TDA *Venta*.

7.1 17.00 deju kolektīvu koncerts *Jaungada kokteilis*.

14.1 18.00 ukraiņu un latviešu grupas *Varakuta* koncerts: dziedātājas Katrīna Gupalo, Viktorija Prituļaka, Anastasija Vasilenko, Anastasija Jacenko un Larisa Šelesta.

Bibliotēkā

12.1 14.00 tikšanās ar publicistu, rakstnieku Jurģi Liepnieku.

Līdz 31.1 Ingas Pūces grafika un akvareļi. Izstāde *Neatkarīgās Latvijas vienaudzis: politiķim, žurnālistam, vēsturniekam Mavrikam Vulfsonam – 105*. Izstāde *Novadnieku vaļasprieki*.

Līdz 7.11 *Kuldīgas paletes* gleznu izstāde *Ziemas noskaņas*, autori: Ligita Traščenko, Inese Levāna, Liene Circene, Antra Laizāne, Inga Vīksna, Aivars Brenčis.

Mākslas namā

13.1 13.00 zinātnisko rakstu krājuma *Kuldīga un Kurzemes-Zemgales hercogiste Eiropā un pasaulē* atvēršana. Tajā atspoguļoti starptautiskas konferences pētījumi, kas prezentēti 2020. gadā Kuldīgā.

Novada muzejā

Ekspozīcija par novadpētnieku Valfrīdu Fromholdu-Treiju.

Iekustina slaveni sievietes portretus

Šodien 17.00 Kuldīgas Mākslas namā tiek atklāta gleznotāja Rituma Ivanova izstāde *Vērotāja laiks*.

Savu ceļojumu tā aizsāka pērn mākslas stacijā *Dubulti*. Monumentālos formātos autors iemūžinājis latviešu mākslinieces, ir arī virkne mazāku pēdējā laika darbu.

R.Ivanovs ir viens no starptautiski pazīstamākajiem latviešu autoriem, kuram savulaik uzticēta pat valstiskā misija gleznot divus Latvijas prezidentus un kura interešu fokusā vienmēr ir portrets, bet materiāltehniskajā aspektā – jaunas mākslinieciskas valodas un izteiksmes līdzekļu meklējumi.

Izstādē izmantoti kadri no videointervijām ar māksliniecēm, kurām bijusi kāda ietekme autora radošajā dzīvē. Maija Tabaka, Inta Ruka, Aija Zariņa, Ieva Iltnerē, Džemma Skulme, Vija Celmiņa, Mētra Saberova, Dace Lielā, Helēna Heinrihsone un Ieva Epnere pārstāv katra savu laikmetu, stilu un mediju, bet kopā personificē Latvijas mākslas daudzpusīgi spēcīgo sievišķīgo pusi. Savukārt R.Ivanova pašportetu sērijas pretstata viņa vīrišķo šķautni un spēju precīzi reflektēt par sevi.

Autors saka: „Sarežģītība un vienkāršība nav divas pretējības. Rodoties skaidrībai, izteiksmes līdzekļi vairojas, nevis samazinās. Portrets ir manas glezniecības centrālais jautājums un kā tāds – visgrūtāk atbildamais. Cilvēkā mēdz būt liesma, un es to vēroju. Šajā izstādē es portretu iekustinu, izmantojot divus attēlus.”

KONCERTS

Simfonija mātei

Lielajā dzintarā 27. janvārī 19.00 Liepājas simfoniskais orķestris pirmo reizi atskaņos Ilonas Breģes *Ceturto simfoniju*.

Orķestra galvenā diriģenta Gunta Kuzmas vadībā klausītāji varēs dzirdēt arī Ludviga van Bēthovena vijolkoncertu ar vijolnieka Sergeja Dogadina solo.

I.Breģe savu skaņdarbu pabeigusi 2021. gadā, un tas vēltīts viņai vistuvākā cilvēka – viņšaulē aizgājušās mātes Vizbulītes Breģes – piemiņai. „Simfonijai ir četras daļas: pirmā veidota sonātes allegro formā, otrā ir apjoma ziņā nelielāks intermecc ar sonoriem orķestra skanējuma meklējumiem. Trešajā es izmantoju variāciju formu, lai veidotu atmiņu acumirkļu kolāžu, kuras pamatā – mana piecu gadu vecumā sacerētā un mammītei dāvinātā dziesmiņa, bet ceturtajā vēlējos uzrakstīt skaistu un patiesi savilņojošu mūziku,” par opusu stāsta komponiste.

L. van Bēthovena 1806. gadā tapušais vijolkoncerts tiek uzskatīts par vienu no nozīmīgākajiem darbiem šajā žanrā, to regulāri atskaņo koncertzālēs visā pasaulē.

PAGASTOS

ALSUNGĀ

Kultūras namā 8.1 14.00 dokumentālās filmas *Paule. Pandēmijas piezīmes* pirmizrāde. Tā ir liecība par to, kā lauku un mazpilsētu kultūras un tautas nami dzīvoja tad, kad Covid-19 izplatība bija vislielākā. Filmas veidotāji (režisore Indra Vaļeniece, operators Armands Kaņepe) apkopojusi vairāku desmitu kultūras namu vadītāju stāstus. Intervijas ierakstītas pandēmijas laikā, ievērojot epidemioloģiskos noteikumus.

Bibliotēkā Liepājas Tautas fotostudijas *Fotast* četru autoru izstāde *No skices līdz*. Ilzes Kalvānes ilustrāciju izstāde *Spilgti bezgalīgais stāsts*.

NĪKRĀCĒ

Atpūtas centrā 7.1 13.00 Vecpils amatierteātris *Vai, mīļā* ar Ināras Šteinbergas viencēlienu *Pūtēja 2*.

Bibliotēkā Zigurda Kristvalda ēku maketi.

PADURĒ

Muižā 14.1 18.00 Mārtiņa Vilsona dzejas izrāde *Čaks. Vilsons. Iedomu spoguļi*.

RUDBĀRŽOS

Kultūras namā 6.1 14.00 Zvaigznes diena: darbnīca, spēles, loterija, no 17.00 līdz 20.00 diskotēka.

Bibliotēkā izstāde *Radošums dzimtas četrās paaudzēs*: Daira Ābola, Ilze Ābola, Eva Behmane, Emilia Behmane.

SKRUNDĀ

Visā pilsētā 29.1 Karoga diena. **Kultūras namā** 14.1 18.00 amatierkolektīvu koncerts.

TURLAVĀ

Bibliotēkā 19.1 13.00 tikšanās ar grāmatas *Burtiņi krāsu un ciparu zemē* ilustratori Mariku Beļēviču.

Kalēja Laimoņa Spēka izstāde *Kalumi svētkiem un ikdienai*. Dagnijas Grundbergas radošo darbu izstāde *Mana meditācija*.

VĀRMĒ

Bibliotēkā Aijas Lubiņas sērkočiņu etiķešu kolekcija.

KONKURSS

Dzeja par godu Skrundai

Šogad Skrundai būs 27. dzimšanas diena, jo 1996. gada 23. janvārī tā ieguva pilsētas tiesības. Par godu šim notikumam interesenti aicināti piedalīties dzejoļu konkursā *Mana Skrunda*.

Dzeju var iesūtīt ikviens neatkarīgi no vecuma un rakstīšanas pieredzes, kam Skrunda sirdij tuva.

Darbus vērtēs bibliotekāres, labāko darbu autori saņems balvas. Iespējams, ka kāds dzejolis pēc tam kļūs par iedvesmas avotu komponistam, kurš vārdus ietērs mūzikas skaņās. Iepriekš nublicēti dzejoļi konkursam jāiesniedz līdz 22. janvārim e-pastā skrundakn@inbox.lv ar norādi *Mana Skrunda*.

KAIMIŅOS

LIEPĀJĀ

Lielajā dzintarā 7.1 18.00 Valtera Pūces, Daiņa Teņa un Rīgas Doma zēnu kora koncerts: populārās un klasiskās mūzikas pērles, Latvijas komponistu dziesmu aranžijas čellam, klavierēm un zēnu balsīm, diriģents Mārtiņš Klišāns.

8.1 16.00 un 19.30 Pētera Čaikovska balets *Riekstkodis*, solisti no Eiropas labākajiem teātriem.

13.1 10.00 un 12.00, 14.1 12.00 un 15.00 koncertuzvedums *Mazais princis* ģimenēm ar bērniem.

13.1 un 14.1 19.00 Liepājas teātra izrāde *Dziesmu svētki*.

15.1 15.00 Liepājas teātra izrāde *1 000 000 labu lietu*.

15.1 15.00 pianiste Linda Leine koncertā *Pelēcis un Skarlati* (komponists Georgs Pelēcis, itāļu autors Dominiko

Skarlati).

17.1 19.00 Liepājas teātra izrāde *Kur pazuda saimnieks* (rež. Dmitrijs Petrenko).

18.1 19.00 Liepājas teātra izrāde *Nākamgad tai pašā laikā* (rež. Sergejs Ščipicins).

VENTSPILĪ

Koncertzālē Latvija

18.1 19.00 Valsts akadēmiskā kora *Latvija* koncerts *Latvija Eiropā, Eiropa Latvijā*.

21.1 16.00 starptautiskais bardu saiets *Tatjānas diena*.

28.1 16.00 Mirdzas Zīveres un Zigma Liepiņa koncerts *Par svarīgo*.

Jūras vārtos

10.1 19.00 Dailes teātra izrāde *Spēles ar Jūliju*. Augusta Strindberga luga par sievišķību un tās nepieradināmo dabu. 19. gs. beigās autors šokēja Eiropu ar drosmi runāt par cilvēka zemiskākajiem instinktiem. Aiz deklarācijām par dzimumu līdztiesību slēpās neapzinātas sekas – nekontrolējamās dziņas izpaudās nespēja izveidot patiesu tuvību, arī liekulīga atgriešanās pie patriarhālās sabiedrības žņaugiem nedeva mierinājumu.

15.1 16.00 dziesmu spēle *Šveiks – toreiz un tagad*. Lomās: Valters Krauze, Rihards Lepers, Mārtiņš Kanteris, Inta Gudovska, Anita Levša, Olga Stupiņa, mūziķu grupa Mārča Auziņa vadībā, dejotāji Beāte Svarinska un Kristaps Pelēkais.

16.1 19.00 M.Bulgakova mūsdienu teātra izrāde *Meistars un Margarīta*. Lomās: Antons Naumovs, Diāna Rozovļana, Igors Haļizovs, Ivars Kalniņš un citi.

29.1 16.00 muzikāls stāsts ģimenei *Šreka trakais jaunais gads*.

TALSOS

Tautas namā 12.1 18.00 koncerts bērniem *Piedzīvojumi Garšu karalistē*: solisti Māra Upmāne-Holšteine, Elza Rozentāle, Normunds Rutulis, grupa *Ezeri*.

14.1 19.00 čellista Valtera Pūces un pianista Daiņa Teņa koncerts.

PĀRDOD

VW GOLF 3, 1996. gads, TA līdz 10.10.2023., melnā krāsā, sliekšņi maiņīti, braucama. Tālr. 26178646.

JAUNBŪVI Talsos (190 m²), zemi (1000 m²), telpas nav izbūvētas, cena: 50 000 EUR. Iespējama maiņa pret mežu vai zemi. Tālr. 26129919.

SIA **Vēvers** ražo un piegādā priedes skaidu **BRIKETES** (355 EUR/paleta), klučšus (135 EUR/1,3 m³ maiss), mizas, skaidas, šķeldu. Tālr. 26651831 vai www.vevers.lv.

SIA **AJG plus** pārdod sazāģētu nomaļu **MALKU**. Tālr. 29399939.

Sausu **MALKU** maisos, kravās. Tālr. 26544462.

Skaldītu lapkoku **MALKU**. Tālr. 27885688.

MALKU maisos un berkubos. Tālr. 25607959.

Brūnas un baltas jaunvistiņas un 12 mēn. vecas **DĒJĒJVISTAS**. Bezmaksas piegāde, pērkot 10 gab. un vairāk. Tālr. 24976880.

KVIEŠUS. Tālr. 29568938.

KARTUPEĻUS 'Vineta'. Tālr. 26821553.

PĒRK

Vienistabas **DZĪVOKLI**. Izskatīšu visus variantus. Tālr. 22447206.

Meža, lauksaimniecības **ZEMI**. Tālr. 29386009.

AUGOŠUS KOKUS mežā (cirsma) paši zāģējam, izvedam. Samaksa tūlītēja. Tālr. 20219102.

Vietējais uzņēmums pērk **LIELAS MEŽA PLATĪBAS**: izcirtumus, jaunaudznes un briestaudzes. Augstākās cenas! Tālr. 25731315.

Izcirstus **MEŽUS** (3000 EUR/ha), cirsma, lauksaimniecības zemi. Tālr. 28282021.

MEŽUS, cirsma, malku. Tālr. 26544462.

SIA **AIBI** iepērk **LIELLOPUS, JAUNLOPUS**, jērus, zirgus. Iepērkam arī bioloģiskos lopus. Samaksa tūlītēja. Tālr. 20238990.

Z/š **SMAIDAS** pērk **MĀJLOPUS**. Tālr. 29437251, 28393052, 63341221.

Autokapsēta pērk un noraksta **NO LIETOTAS AUTOMAŠĪNAS** līdz 3,5 tonnām. Samaksa tūlītēja. Tālr. 27347347

Pērku **RAGUS**. Tālr. 22728888.

MOTOCIKLU (koka) *Iž-350, Iž-49, M1A* vai arī šo motociklu detaļas. Vecu PSRS laika **TEHNISKO PASI** motociklam: *Iž-350, Iž-49, M1A, M-72, K-750, K-650, Zundapp, DKW, NSU*. Tālr. 26288988.

GRĀMATAS par latviešu tautas tēriem un aušanu. Interesē arī **SAKTAS**. Tālr. 26277335.

Viss par reklāmu
Kurzemniekā!
Tālrunis 63324881.

DAŽĀDI

KULDĪGAS AUTOSKOLA rīko A, B, BE, C, CE un 95. K kursus. Pieteikties pa tālr. 29182826, 29491388.

Sertificēts **TAKSATORS** profesionāli izgatavos inventarizācijas lietu jūsu mežam. Cena: 60 EUR! Piedāvājam arī **MEŽAUDZES** novērtēšanu, cirsmu dokumentācijas sagatavošanu, īpašuma robežu, kupicu ierīkošanu un atjaunošanu, bezmaksas konsultācijas. Strādājam visā Latvijā! Tālr. 25731315.

Ātri un lēti ierīkosim **DZIĻURBUMU**. Tālr. 29605105, 28205914.

TELPU REMONTS, siltināšana, elektrība, santehnika, jumta darbi, materiālu piegāde. Tālr. 26220256.

Uzņēmums piedāvā visu veidu **BŪVDARBUS**. Sniedz ekskavatora pakalpojumus ar operatoru. Tālr. 26046209.

SILTINĀM MĀJAS ar ekovati, granulām un termoputām. Tālr. 26748235.

VAJADZĪGI

SIA **Parella** (42103024842) aicina darbā **VEĻAS MAZGĀTĀJU-GLUDINĀTĀJU**. Darba alga no 620 eiro. Tālr. 26527774.

PAZUDIS

Īvandes pagastā pazudis medību **SUNS** Marko, balts ar melnu. Ja mainīts, lūgums zvanīt pa tālr. 25416963.

Dziedniece Sāra

- Dziedināšana
- Pareģošana
- Atbrīvošana no dažādām atkarībām (alkohola, azartspēlēm u.c.)

Tel. pierakstam
26381988

Pienems Kuldīgā
10., 24. janvārī.

Sertifikāta Nr. 67

PIEMINOT

GUNĀRS GERTNERS
(17.11.1958.–03.01.2023.)

Jaunais gads Kuldīgas novada sporta skolas kolektīvā sācies ar sēru vēsti. Mūžībā aizgājis ilggadējais šahists, mūsu šaha treneris, starptautiskais šaha tiesnesis, fotogrāfs, ceļotājs un vienkārši lielisks cilvēks – Gunārs Gertners. Gunārs dzimis Krievijas pilsētā Intā. 1977. gadā vidējo izglītību ieguvis Kuldīgas 1. vidusskolā, savukārt 2007. gadā – bakalaura grādu Liepājas Pedagoģiskajā institūtā. Kuldīgas novada sporta skolā strādāja kopš 2003. gada 1. septembra. Ar savu pozitīvo skatu uz dzīvi, skaistajām fotogrāfijām un aso prātu Gunārs iedvesmoja ne tikai jauniešus, kurus trenēja, bet arī kolēģus un draugus. Gunārs mūsu atmiņās paliks vienmēr. Izsakām līdzjūtību ikvienam, kurš personīgi pazina šo gaišo cilvēku. Izvadīšana notiks 7. janvārī 14.00 Kuldīgā, Aizputes ielas kapličā.

LĪDZJŪTĪBAS

Mēs klusējot paliekam...

*Vēji šalko un mierina mūs,
Bet tava vieta, kas bija šai dzīvē,
Ir, bija un vienmēr būs.*

/N.Dzirkale./

Izsakām visdziļāko līdzjūtību Santai Brūverei, no mātes atvadoties.

SIA *Kuldīgas tekstils* kolektīvs

*Aiz tevis dzīvība un gaisma paliek,
Un piemiņa kā saules zieds.*

/J.Silazars./

Skumju brīdī esam kopā ar Santu, no mammas atvadoties.

Pakošanas ceha meitenes

Tuva cilvēka aiziešana

Ir kā zibens spēriens.

*Tuva cilvēka aiziešana –
Mēlins purva rāvas dzēriens.*

/J.Brežģis./

Visdziļākā līdzjūtība Signei Lūsei, no tēta atvadoties.

Kolēģi izglītības pārvaldē

Kā negribas ticēt,

Ka cilvēks var tā –

No gaišas dienas aiziet mūžībā.

/Ā.Elksne./

Esam kopā ar Signi Lūsi, tēti kapu kalniņā gldot.

Mācību jomu koordinatore

*Šis atmiņas ir saules gabaliņi,
kas visam mūžam nerimst gaisma dot.*

/J.Silazars./

Izsakām līdzjūtību Igoram Solomahinam, no mammas atvadoties.

Tavi klasesbiedri

*Es sajūtu, kā puķes aug un zied,
Un dziesmu sadzirdo, ko zeme dzied,*

Caur bezgalību aiznesdama mani.

/E.Virza./

Izsakām līdzjūtību tuviniekiem, ZIGRĪDU STEPĪŅU mūža gaitā pavadot.

Amatnieku ielas kaimiņi

*Kā brīnumsvecīte es izdzisīšu,
Kad pieskāries būs likteņpirksts,
Bet ļoti gribas, lai aiz manis paliek
Kaut viena tumsai neatdota dzirksts.*

/K.Apškrūma./

Izsakām visdziļāko līdzjūtību GUNĀRA GERTNERA tuviniekiem.

Piltenes ielas 24. mājas iedzīvotāji

Izdzies mūžs kā sveces liesma...

/J.Sirmbārdis./

Liepājas šahisti izsaka dziļu līdzjūtību piederīgajiem un kolēģiem, GUNĀRAM GERTNERAM mūžībā aizejot.

Ko šogad redzēsīm debesīs?

Šis gads Latvijas debesīs būs pieticīgs. Vērotājus gan priecēs Saules sistēmas planētas, kā arī tradicionālās meteoru plūsmas.

Laiks būs īpaši labvēlīgs Saules sistēmas spožākās planētas Venēras novērojumiem, kas gada pirmajā pusē būs redzama vakaros, bet no rudens – rītos. 28. oktobra vakarā būs daļējs Mēness aptumsums, diezgan simbolisks, jo maksimumā Zemes ēnā nonāks tikai nedaudz vairāk kā desmitā daļa no Mēness diska. Tā kā augs Saules aktivitātē, ir liela iespēja Latvijā novērot ziemeļblāzmas.

Dažādās vietās pasaulē būs redzami divi Saules un divi Mēness aptumsumi. 20. aprīlī būs hibrīds

Saules aptumsums, vietām pilns, bet vietām – gredzenveida. Tos varēs redzēt Dienvidaustrumāzijā, Austrālijā, Filipīnās, Indonēzijā, Jaunzēlandē un Papua-Jaungvinejā. 5. maijā Āfrikā, Āzijā un Austrālijā būs pusēnas Mēness aptumsums. 14. oktobrī Ziemeļamerikā un Dienvidamerikā būs gredzenveida Saules aptumsums. 28. oktobra daļējais Mēness aptumsums – Ziemeļamerikas un Dienvidamerikas austrumos, Eiropā, Āfrikā, Āzijā un Austrālijā. Latvijā tas sāksies 22.35, maksimums būs 23.14,

daļējais aptumsums beigsies 23.54.

Šogad Latvijā būs redzamas visas spožākās Saules sistēmas planētas. Saulei tuvāko Merkuru vakaros varēs vērot ap 12. aprīli, bet labākā rīta redzamība būs ap 22. septembri. Venēru varēs redzēt vakaros no februāra līdz jūnija beigām, bet rītos – no septembra līdz decembrim. Marss kļūs redzams vakaros un nakts pirmajā pusē no janvāra līdz maijam. Jupiters – no janvāra līdz martam vakaros, no jūlija līdz septembrim – rītos un nakts

otrajā pusē, bet no oktobra līdz gada beigām – visu nakti.

Uzmanības vērta planētu konfigurācija būs 1. un 2. martā, kad blakus Jupiteram atradīsies Venēra. Saturns no jūlija būs redzams nakts otrajā pusē, augustā un septembrī visu nakti, bet no oktobra līdz gada beigām – vakaros.

Perseīdu un Geminīdu meteoru plūsmas maksimums gaidāms 13. augustā un 14. decembrī, taču visu gadu būs mazāk aktīvās, kā arī krītošas zvaigznes, kas pie plūsmām nepieder.

Pēdējos gados strauji palielinās sakaru pavadoņu skaits, tādēļ aizvien biežāk naksnīgajās debesīs var redzēt spožus punktus, kas dažādā ātrumā pārvietojas un sākotnēji var šķist interesanti, bet kopumā tie debess pirmatnību bojā un arī traucē astronomiskiem novērojumiem. Plašāk: www.lab.lv.

Māris Krastiņš,

Latvijas Astronomijas biedrības valdes priekšsēdis

VĀRDADIENAS

No 7. līdz 14. janvārim

- 7. Zigmārs (694), Digmārs (6), Juliāns (97), Rota (193)
- 8. Gatis (5079), Ivanda (175)
- 9. Kaspars (8847), Aksels (414), Alta (22)
- 10. Tatjana (20 904), Dorisa (8)
- 11. Franciska (76), Smaida (232)
- 12. Reinis (3820), Reina (80), Reinholds (80), Renāts (451)
- 13. Aira (428), Ārijs (197), Āris (555), Harijs (1688)
- 14. Raitis (2871), Raitis (45), Roberta (179), Roberts (9764)

Populārākie: Tatjana un Roberts.

„Kas par? Es pret”

Kaspars Štromanis, bijušais kuldīdznieks, dzīvo Vācijā:
– Mamma ar tēvu uz lapiņām bija sarakstījuši vairākus vārdus, kuri viņiem patika, un izvilka Kristapu, bet, kad piedzimu, vēlreiz šķīrstot kalendāru, viņi nolēma, ka sauks par Kasparu. Mani vārds apmierina, jo daudzus Kasparus nepazīstu. Kādu laiku dzīvoju ārzemēs. Tur šis vārds nav tik ierasts un visiem asociējas ar multfilmu *Kaspers*, bet pie tā jau esmu pieradis. Skolas laikā, kad skolotājas kaut ko stāstīja un teikumā bija frāze *Kas „par”*, tad likās, ka sauc mani. Arī klasesbiedri reizēm jokoja: „Kas par? Es pret!” Jau kopš bērnības, kad pārvācos uz Kuldīgu, draugi iesauca par Kašeli, un tā mani sauc vēl šodien. Nezinu gan, kas to izdomāja un kāpēc, bet esmu dzirdējis, ka šī vārda īpašniekiem tā ir diezgan populāra iesauka.

Amanda Gustovska, Kaspara Štromaņa arhīva foto

JOKI

No pudeles izlidojis džins noķēra zelta zivtiņu. Skatās viens uz otru un blisina acis, jo situācija diezgan bezjēdzīga.

Mana dvēsele un prāts vēlas slaidu figūru. Diemžēl mans vēders vēlas picu.

Izturies pret cilvēkiem tā, kā tu gribētu, lai viņi izturas pret tevi! Uzdāvini vīram puķes!

- Labdien, mani sauc Baiba!
- Ļoti patīkami!
- Ne uz ilgu laiku.

Jaunums Kurzemnieka lasītājiem!

Arī DRUKĀTO laikrakstu tagad var abonēt mūsu atjaunotajā portālā www.kurzemnieks.lv.

Ir divas iespējas.

1. Abonēt tikai e-avīzi.
2. Vienlaikus ar e-avīzi pasūtīt drukāto avīzi, kas jums tiks atnesta pastkastītē.

Jānorāda, vai vēlaties ar TV un radio programmu vai bez tās. To var izdarīt, ieejot portālā un labajā augšējā stūrī nospiežot ikonu *Abonē*. Ja ir neskaidrības, var zvanīt pa tālr. 63324881.

JAUNUMS!

REGISTRĒJIES MĀJASLAPĀ WWW.KURZEMNIEKS.LV UN ĪVIETO TUR SLUDINĀJUMU BEZ MAKSAS!

Valsts Akadēmiskais koris "Latvija"
Diriģents Māris Sirmāis
**Latvija Eiropā,
Eiropa Latvijā**

18.01. 19.00

Billetes "Bīlešu Paradīze" tirdzniecības tīklā
Info: www.koncertzalelatvija.lv

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ
Projektu finansē REACT-EU finansējums pandēmijas krīzes seku mazināšanai.

LAIKAZIŅAS

Sals atgriežas uz brīdi

Jaunais gads sācies ar siltuma rekordu, bet pamazām atgriežas ziema: temperatūra pazeminājusies līdz nullei, dažviet zemāk, lietu nomainījis sniegš. Brīvdienās vēl piesals, bet nākamnedēļ atkal gaidāms atkusnis un atkala.

Gads sācies ar jaunu nacionālo siltuma rekordu – 1. janvārī vidējā temperatūra valstī bija +9, Daugavpilī paaugstinājās līdz +11,1, un tik silts laiks janvārī ir pirmo reizi. Tas gan nenozīmē, ka viss gads būs daudz siltāks, nekā vajadzētu būt. Meteorologi ticējumus neuztver nopietni, jo laikapstākļi atkarīgi no cikloniem, kas pie mums gaisa masas bieži vien atnes no Atlantijas okeāna. Taču klimata pārmaiņas un globālā sasilšana nenoliedzami notiek. Gada vidējā temperatūra Latvijā pēc meocentra novērojumiem 30 gados (periodā, pēc kura nosaka klimatisko normu) augusi no +6 līdz +6,4 grādiem.

Trešdien mūs no rietumiem sasniedz ciklons ar plašu nokrišņu zonu. Atkal visvairāk sasnīga Kurzemē un vietām valsts centrālajā daļā (līdz 12 cm), Vidzemes galējos ziemeļos sniega kārtā bija neliela. Vakar Latvijas Vides, ģeoloģijas un

meteoroloģijas centrs valsts lielākajā daļā sniega dēļ izsludināja dzelteni brīdinājumu, bet Kurzemē pat oranžo. Mūspusē bīstamību pastiprināja vējš, Zemgalē – paaugstināts ūdens līmenis upēs. Vējš iegriezās no A/ZA, brāzmās sasniedot 15–20 m/sec. Šādos apstākļos braukt kļūst sarežģīti: ceļi slideni, veidojas sniega sanesumi, ir sliktā redzamība. Lai gan sniegš mitēsies un vējš pierims, autovadītājiem jābūt uzmanīgiem.

Nedēļas nogalē būtiski nokrišņi nav gaidāmi, debesis skaidrosies, dienās uzspīdēs saule, taču kļūs aukstāk. Jau šovakar temperatūra sāks ievērojami krist, sestdien dažviet Vidzemē un Latgalē būs pat –18, Kurzemē līdz –13. Svētdien par dažiem grādiem siltāk, bet jaunās nedēļas sākumā temperatūra strauji kāps. Pirmdien Kurzemē, bet otrdien dažviet atgriezīsies atkusnis, gaidāms sniegš, lietus un atkala.

Viduskurzemē sestdienas naktī būs līdz –12, dienā ap –7, svētdien vien –3. Brīvdienās un jaunnēdēļ pie mums pūtīs D/DA vējš, kas svētdien un pirmdien kļūs jūtamāks (līdz 11 m/sec.).

Daina Tāfelberga

KONKURSS

23. janvārī sāksies Ūdens jeb Melnā truša gads. Tas tiek saukts arī par Zaķa vai Kaķa gadu. Tāpēc šoreiz *Kurzemnieks* savus lasītājus aicina līdz 15. janvārim savu zaķu, trušu un kaķu fotogrāfijas ar nelielu stāstījumu sūtīt:

- e-pastā redakcija@kurzemnieks.lv;
- *Kurzemnieka* feisbuka lapas mesendžerā;
- portāla www.kurzemnieks.lv sadaļā *Iesniegt ziņu*.

Interesantākās fotogrāfijas publicēsim, būs arī redakcijas speciālbalva.

Radīs jaunu rīku plānošanai

Kuldīga izvēlēta jauna mobilitātes plānošanas rīka izstrādei un pārbaudei – šādu sadarbību sākuši uzņēmumi *Jāņa sēta* un *Vividly Urban Solutions*.

Mērķis ir radīt prototipu interaktīvam, digitālam rīkam, kas pašvaldībām palīdzētu plānot ilgstājīgu mobilitāti, vienlaikus transporta radīto CO₂ piesārņojumu samazinot līdz pat 40%.

Transporta izmešu, gaisa piesārņojuma un trokšņu mazināšana un iedzīvotājiem labāka dzīve ir viens no galvenajiem uzdevumiem neatkarīgi no pašvaldības lieluma. Bet vajadzīgi dati, analīze un plānošana. Tad varēs pieņemt labākos lēmumus, kā organizēt autostāvvietas un

satiksmi, ko ieguldīt gājēju, riteņbraucēju u.c. labā. Šis rīks pašvaldībām ļaus arī sagatavot labākus projektu pieteikumus, lai iegūtu finansējumu.

Darbs ilgs 15 mēnešus līdz nākama gada februārim. Plānots, ka vasarā Kuldīgā tiks ierīkoti sensori reāllaika datu iegūšanai. „Pieņemot datus balstītus lēmumus, pašvaldības un uzņēmumi ietaupa daudz naudas, vienlaikus tas palīdzēs gūt jaunus ieņēmumus,” uzsvēra Kuldīgas novada domes inovāciju, tūrisma un sabiedrības integrācijas projektu galvenais eksperts Artis Gustovskis. Projekts tiek realizēts ar Norvēģijas finanšu instrumenta atbalstu no granta *Dzīves kvalitāti atbalstošu tehnoloģiju izstrāde*.